

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання

4 березня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Стенограма пленарного засідання
4 березня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання позачергове
(Середа, 4 березня 2020 року)

Виступ Президента України Зеленського В.О.	...5
Прийняття постанов:	
«Про відставку Прем'єр-міністра України Гончарука О.В.»	...9
«Про призначення Шмигала Д.А. Прем'єр-міністром України»	...15
Заява депутатських фракцій «Голос» і «Європейська солідарність»	...33
Прийняття постанов:	
«Про формування складу Кабінету Міністрів України»	...34
«Про призначення Тарана А.В. Міністром оборони України»	...44
«Про призначення Кулеби Д.І. Міністром закордонних справ України»	...46
«Про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України»	...51
Складення присяги членами Кабінету Міністрів України	...51
Розгляд питання про діяльність Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора у сфері подолання корупції в Україні і зміцнення правопорядку	...52
доповідь міністра внутрішніх справ України Авакова А.Б.	...52
доповідь Голови Служби безпеки України Баканова І.Г.	...55
доповідь виконуючої обов'язки Директора Державного бюро розслідувань Венедіктової І.В.	...57
Доповідь Директора Національного антикорупційного бюро України Ситника А.С.	...59

доповідь Генерального прокурора України Рябошапки Р.Г.	...60
відповіді на запитання народних депутатів України	...61
Прийняття законів України:	
«Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2020 році для участі у багатонаціональних навчаннях»	...72
«Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про національну безпеку України» щодо набрання чинності положеннями стосовно Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, видів і окремих родів військ (сил)»	...75
Ратифікація Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки посилення морської безпеки та охорони України	...77
Внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції»	...81

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 березня 2020 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий вечір, шановні колеги! Добрий вечір, шановні представники засобів масової інформації, шановні гості Верховної Ради України, шановні представники дипломатичного корпусу!

Прошу керівників фракцій та груп підійти до президії.

Шановні народні депутати, прошу приготуватися до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання кнопки «за» (*Шум у залі*). Так, Сергію Володимировичу, лише зеленою.

Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 347 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати та гості Верховної Ради України, у засіданні Верховної Ради України бере участь Президент України Володимир Олександрович Зеленський. Прошу привітати Президента України (*Оплески*).

Шановні колеги, у зв'язку з вимогою Президента України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Порядок денний вам всім розданий.

До слова запрошується Президент України Володимир Олександрович Зеленський (*Оплески*).

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О., Президент України. Дякую вам. Дуже приємно.

Шановні народні обранці! Шановні українці! Я впевнений, що будь-яка влада робить крок у прірву, коли втрачає три головні речі – пам'ять, слух і зір. Тобто коли влада забуває свої обіцянки, перестає чути звичайних людей і не бачить необхідності у змінах. Це не про нас. І, як доказ, ми сьогодні зібралися саме тут. Усі чудово розуміють головне питання – діяльність Кабінету Міністрів України.

Давайте будемо з вами об'єктивними. Цей уряд має здобутки: зниження інфляції; облікової ставки Національного банку України; боротьба з тіньовими ринками, зокрема, гральним бізнесом та нелегальними АЗС; початок приватизації державних підприємств, які розкрадалися всі ці роки, і це правда; надання кредитів малому та середньому бізнесу; зменшення ролі держави в економіці нашої країни. Але, правда в тому, що сьогодні українцям цього замало. Так,

дійсно, це перший уряд, де немає топ-корупції. Але не красти – замало. Це уряд нових облич. Але облич – замало. Потрібні нові мізки та нові серця (*Оплески*). Цей уряд знає, що робити. Але знати – замало. Потрібно дуже багато працювати, потрібно робити. І ми не маємо боятися правди, ми повинні визнавати помилки. Бо в день, коли ми зануримося в теплу ванну ілюзій, потоне вся країна.

Ми постійно чули про економічний стрибок, але є враження, що економіка брала розгін, спіткнулася і ризикує проїхатися обличчям по землі. За два місяці нового року невиконання держбюджету становить близько 16 мільярдів гривень – ми повинні казати правду – із них 13 мільярдів – це провал надходжень від митниці. Бізнес приречено сигналізує, що контрабанда не зникла повністю, а нам розповідали про рішучий та безкомпромісний бій з контрабандою. Та наразі виглядає так, що в цьому бою контрабанда відправила митницю в нокаут (*Оплески*). І це потрібно змінити. Дуже потрібно. Митниця повинна збирати, я вибачаюся, не лайки у Фейсбуці, а кошти у державну казну (*Оплески*). І ми говоримо один одному лише правду. Ми повинні це робити.

Інший наш біль – падіння промисловості на 5 відсотків, і воно триває четвертий місяць поспіль у багатьох секторах. Уряд, на жаль, не надав інструментів, які стимулюють внутрішнє виробництво та нові виробничі потужності. Індустріальна слава України поступово стає спогадом. Ми ризикуємо, що про наш промисловий потенціал скоро казатимуть: «Це було давно і неправда».

Наступне питання – комунальні платежі. Ми, дійсно, підписали контракт на транзит газу. Зустріли зиму з рекордними запасами у сховищах, знизили ціну на газ для нашого населення – сьогодні вона на 35 відсотків нижча, ніж у минулому році, і найнижча за останні чотири роки. Але люди заплуталися через хаос з платіжками у січні і лютому. Десь вони стали меншими. Десь – ні. Комуś нараховували абонплату за доставку газу на кілька місяців вперед. Десь порахували тим, хто взагалі газом не користується. Фактично, я гадаю, уряд провалив найважливіше – роз'яснювальну кампанію, комунікацію і роботу з місцевою владою, щоб люди в усіх регіонах, дійсно, відчували на собі зменшення платіжки за тепло. І це, відверто кажучи, не єдине, що потрібно зменшувати.

Концепція, наприклад, зарплат міністрів переглянута, це правда. Виплати знижені. Але є питання щодо зарплат і премій багатьох членів наглядових рад. Ми розуміємо, що є закони ринку. Ми не пропонуємо популістично платити мінімалку. Але, вибачте, коли понад 10 мільйонів громадян живуть на межі бідності, не можуть бути такі виплати людям, які, будучи в наглядових радах, від сили двічі-тричі на рік прилітають в Україну. Сьогодні в Україні фактично стало вигідніше «наглядати», ніж працювати (*Оплески*). І за всієї поваги до наших міжнародних партнерів, за всієї вдячності за їхню допомогу, сьогодні громадяни нашої країни у наглядових радах наших підприємств почуваються національною меншиною (*Оплески*). Ми не ставимо під сумнів прозорість чи ефективність роботи іноземців, їхній внесок у боротьбу з корупцією, ні, це лише питання справедливості та нашого почуття суб'єктності (*Оплески*).

Наш наступний біль – ситуація з шахтарями та вугільною галуззю. Так, ці проблеми існують уже 15 років, але сьогодні – це наш спадок і наша відповідальність. Насамперед ідеться про зарплати шахтарів та збут українського вугілля. Ця проблема була влітку. Усі втручалися. Чесно і відверто кажу, це ненормально, але я також втрутився. Проблема виникла знову. Я знову втрутився, і цього тижня борг шахтарям у 650 мільйонів буде погашений (*Оплески*). Але я не можу щоразу ставати і психологом для людей, і кризовим менеджером для деяких, і колектором, який вимагає чесно зароблені гроші, і нянькою профільного міністерства.

Окремо щодо страшилок міністерства та багатьох діячів і політиків про закриття шахт. Вкотре наголошую: закрити шахту – не означає закрити питання. Тому спочатку – навчання людей та перекваліфікація, створення нових робочих місць, забезпечення аналогічної, як мінімум, заробітної плати, і лише потім ми можемо піднімати питання про закриття тієї чи іншої неприбуткової шахти. Лише в такій послідовності. І скажіть мені, будь ласка, про який імпорт чужої електроенергії та вугілля може йтися, коли наші шахтарі не захищені державою (*Оплески*). Це тисячі шахтарів та їхні родини.

Далі ще більш болючі цифри – понад 11 мільйонів пенсіонерів. Реальний план щодо підняття їхніх пенсій, на жаль, комунікаційно відсутній. Суспільство нічого не чуло про це. Велика частина пенсіонерів отримують менше 2000 гривень. Індиксацію пенсій не проведено, програму підвищення пенсій для людей 80 років поки що не реалізовано, а ми стільки б'ємося над цим і стільки про це говоримо. Пенсійний фонд залишається величезною неефективною машиною, яка лише на своє утримання «проїдає» 5 мільярдів гривень. На фоні цього пенсіонери та інші соціально незахищені категорії громадян мають лише одне питання: а за що так з нами, і що з нами буде далі?

Схожа ситуація й у сфері охорони здоров'я, і це правда. Я розумію, що керівництву МОЗ дуже важко працювати з уламками медичної системи, які їм залишилися у спадок. Складно підняти на ноги пацієнта, якому довгі роки замість нормального лікування давали «пустышки» та чай з ромашкою. І я дякую пані Скалецькій за те, що залишалася з людьми, українцями у Нових Санжарах. Я дякую їй за сміливість. Але у нашій медицині сміливість не може бути одноразовою акцією. Потрібно мати сміливість і визнати, що багато хто не готовий до другого етапу медичної реформи, який має розпочатися з 1 квітня (*Оплески*). Це правда. Майже щодня у нас протести в різних медичних закладах. Люди бояться закриття лікарень, лікарі бояться звільнень, місцева влада іноді не готова брати на себе повноваження, немає достатнього фінансування і таке інше. Є великі питання щодо тарифів, медичного обладнання та дуже велике питання до кадрів. А, отже, головне питання: куди ми поспішаємо зараз, куди ми летимо? Чи не здається нам, що з таким підходом реформа летить у стіну?

Звичайно, окрема тема – це коронавірус. Я хочу всіх заспокоїти. Так, у нас є перший підтверджений випадок. Але ситуація під контролем. Усіх необхідних

заходів вжито. І я думаю, перший брифінг нового міністра охорони здоров'я буде присвячений саме цій темі.

Серед іншого, сьогодні ми почуємо довгоочікуваний звіт усіх, а їх немало, правоохоронних органів України. Ви знаєте, що Президент не впливає на їх роботу (*У залі кричать: «Ооо!»*). На жаль, – це тим, хто кричить: «Ооо!» (*Оплески*). Але я хотів би зробити нашим правоохоронним органам два подарунки. Перший – це календар. Він має нагадати вам, що надворі вже весна (*Оплески*). Другий – це Кримінальний кодекс України. Є підозра, що дехто його, на жаль, не має. Сподіваюся, він стане вашою настільною книгою (*Шум у залі*). Добре, що ви начитана людина. Вітаю вас.

На зустрічі влітку правоохоронні органи одноголосно казали: «У нас все є. Потрібна лише політична воля». Політична воля. Що це таке? Я вам її дав. Ви її отримали. Візьміть її. Казали, що потрібно скасувати телефонне право. Будь ласка, скасуйте, беріть це. Ніхто зверху не спускає прізвища, на які треба «звернути увагу» чи навпаки... (*Шум у залі*). Окрім ваших (*Оплески*). Якби я втручався, деякі люди це вже відчували б. Як мені ще не втручатися у вашу діяльність, щоб вона нарешті дала результат, якого чекають і громадяни України, і наші міжнародні партнери?

ДБР, СБУ, САП, НАБУ, МВС, ОГПУ. У нас уже шість органів, які мають забезпечувати порядок, справедливість та правосуддя. Невже не вистачає ще одного органу, щоб остаточно втілити в життя прислів'я про сімох няньок, у яких дитя без ока?

Ми провели низку реформ, запустили Вищий антикорупційний суд, переважили НАЗК, повернули відповідальність за незаконне збагачення, і я вдячний Верховній Раді, фракції партії «Слуга народу», всім народним депутатам, які за це голосували, прийняли закон щодо викривачів корупції. Як довго українському суспільству чекати результатів у найрезонансніших справах? Ми обіцяли громадянам перемогу над корупцією. Зараз поки що навіть не нічия.

Шановні українці! Я йшов у Президенти, не маючи політичного досвіду, але мав і маю віру та волю, щоб втілити необхідні зміни. Всім відомі слова Вацлава Гавела: «Краще п'ять років помилок, ніж 50 років саботажу» (*Оплески*). Так, це правда, ми робимо помилки, багато, але готові визнавати їх та виправляти.

Окремо хочу звернутися до наших міжнародних партнерів. Ми дуже цінуємо та вдячні за вашу постійну підтримку. І наш курс залишається незмінним, для нас пріоритети незмінні. І ми всі хочемо й робимо щодня все, повірте мені, для завершення війни на Донбасі та повернення всіх наших територій, бо це є наша країна. Ми й далі будемо рухатися шляхом реформ в усіх сферах. Курс України не є помилкою, але окремі помилки допущені під час руху цим курсом. Так. Буває.

Ви знаєте, скажу вам чесно, і це правда, мені не соромно за наш уряд. Але ми хотіли б ним пишатися. Цей уряд зробив більше, ніж усі минулі уряди (*Оплески*). Але це, скоріше, мінус... (*Шум у залі*).

Я вам вдячний за всі ваші слова. Дякую. Можете п'ятий раз сказати «залишайтеся».

Я закінчу. Але це, скоріше, мінус попереднім Кабмінам, а не плюс нашому уряду. Сьогодні на внутрішньополітичному полі наявним проблемам та чинному уряду затісно. Вони більше не можуть існувати поруч – це моя думка, а отже, хтось із них повинен піти.

Шановні народні депутати! Учора до Верховної Ради України подано заяву Олексія Гончарука з проханням прийняти його відставку. Я прошу вас, шановні народні депутати України, надати оцінку цій заяві своїм персональним голосуванням (*Оплески*).

Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Олександровичу.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про відставку Прем'єр-міністра України Гончарука Олексія Валерійовича» ([№ 3158](#)).

Слово надається Прем'єр-міністру України Гончаруку Олексію Валерійовичу (*Оплески*).

ГОНЧАРУК О.В., Прем'єр-міністр України. Шановні друзі! Шановні українці! Як сказав Президент, у цьому уряді не крали. У нас не було корупції, ми системно з нею боролися з першого до останнього дня (*Оплески*). І щоб не було зайвих маніпуляцій, я хочу розставити крапки над «і».

Почну з найголовнішого. Колись, у вересні, на одному великому бізнес-форумі журналісти запитали мене про корупцію, про «Центренерго». Тоді я пообіцяв, що до кінця опалювального сезону цю проблему буде розв'язано. Зараз вже забезпечили проведення там аудиту, прийнято рішення щодо менеджменту в цій компанії. Але це не особлива компанія. Таких компаній десятки. Наш уряд змінив менеджмент у десятках компаній: на припортовому заводі, на «Артем-солі», на «Енергоатомі» і таке інше. Цей список можна дуже довго продовжувати. Ми боролися з корупцією на всіх ділянках, які ввірені нам Президентом, парламентом та українським народом, перекрили багато тіншових схем. Тому за останні місяці на нас вилилися тонни бруду в засобах масової інформації. Але ми не відступили, і я хочу подякувати за це нашим міністрам, які багато разів приймали складні рішення (*Оплески*).

Я досить оптимістичний щодо нашого майбутнього. Вважаю, що у нас дуже хороший Президент. Він дуже порядна, чесна людина. За час роботи з ним я жодного разу не отримував жодної незаконної команди (*Оплески*), не було навіть натяків на якусь нечесну гру. Тому я не маю жодних сумнівів, що курс збережеться, і я хочу це дуже чітко донести до всіх.

Шість місяців – це дуже короткий строк для оцінки роботи будь-якого уряду. Але я впевнений, українці вже відчувають нашу з вами роботу, наприклад, у своїх платіжках. Насправді, ми зробили досить багато: забезпечили макроекономічну стабільність, маємо рекордно низьку інфляцію, рекордно низьке якісне і вигідне розміщення єврооблігацій, рекордну кількість об'єктів виставили на приватизацію, провели успішні концесійні конкурси і багато-багато-багато разом з вами зробили. Але я розумію, що цього недостатньо. Ми все це зробили разом з вами. Я вірю, що в залі є дуже багато народних депутатів, які хочуть, щоб Україна була процвітаючою, сильною країною.

Тому я закликаю вас не збавляти темпу, не змінювати напрямку. Усе, що ми започаткували разом – реформа ринку землі, вільний обіг капіталу, лібералізація трудових відносин, – має бути завершено, прийняті рішення. При цьому я працюватиму над тим, щоб Україна стала успішною, незалежно від свого статусу. Дякую вам за довіру і можливість працювати разом (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Валерійовичу.

Слово для співдоповіді надається голові комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Ключку Андрію Андрійовичу.

КЛОЧКО А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний пане Президенте, шановні народні депутати України! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за дорученням Голови Верховної Ради розглянув сьогодні на своєму засіданні заяву Прем'єр-міністра України Олексія Гончарука про відставку.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України вирішення питання про відставку Прем'єр-міністра України належить до повноважень Верховної Ради України. Згідно з частиною другою статті 115 Конституції України та статтею 15 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Прем'єр-міністр України має право заявити Верховній Раді України про свою відставку. Прем'єр-міністр України звільняється з посади з дня прийняття рішення про його відставку на пленарному засіданні Верховної Ради України. Прийняття Верховною Радою України рішення про відставку Прем'єр-міністра України має наслідком відставку всього складу Кабінету Міністрів України.

Розглянувши заяву про відставку Прем'єр-міністра України, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України прийняти відставку Прем'єр-міністра України Олексія Гончарука. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти, а хто не встиг – на виступи з мотивів.

Іонушас Сергій Костянтинівич, фракція «Слуга народу».

ІОНУШАС С.К., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Прошу передати слово Олександрю Качурі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу». Шановний Олексію Валерійовичу! Шановні члени Кабінету Міністрів! В історії України ви, мабуть, з найбільшою підтримкою прийшли виконувати свої обов'язки. Ваш уряд наймолодший в історії України, але й найменше часу виконував свої повноваження. Ви точно увійшли в історію. Однозначно, подання заяви є дуже мужнім вчинком з вашого боку.

За часів вашого керівництва урядом було зроблено дуже багато позитивних речей. Це і детінізація сфери економіки, це і те, що ви наступили на «хвіст» багатьом корупціонерам на державних підприємствах та в міністерствах, за що отримали величезний шквал інформаційної критики, і ми це добре розуміємо. Але, Олексію Валерійовичу, пам'ятаєте, коли ми вас тут призначили, я до вас підійшов і сказав: «Друзі, у вас немає трьох місяців, у вас немає року, у вас з перших днів починається відлік вашої роботи». І, справді, комунікаційно з Верховною Радою були недопрацювання. Думаю, ви знаєте про це. Нам часто було дуже важко достукатися до уряду, народні депутати, особливо мажоритарники, які ходять по землі, знають проблеми людей, не могли донести до вас проблеми. У сфері промисловості також були прорахунки.

Ми не будемо прикривати, у нас немає касти недоторканих. Ми вважаємо, на сьогодні правильне рішення – це подача вашої заяви про відставку. Ми вам дякуємо за вашу роботу. Ми будемо призначати новий уряд, який зможе реалізувати програму – програму для людей України. Саме так називалася ваша програма, і її продовжуватиме уряд, який призначить наш парламент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Думаю, ця зала не раз бачила, що наша депутатська група «За майбутнє» через повагу до Президента неодноразово рятувала уряд і допомагала вирішувати деякі питання, які просто провальні йшли через зал, і уряд не міг дати ладу ні економіці, ні промисловості, ні енергетиці, ні транспорту, ні взагалі економічній політиці України. Я не кажу про соціальний блок, який абсолютно провальний, не кажу про блок керівництва державними підприємствами, про які багаторазово говорили, про прості питання щодо платіжок, охорону здоров'я і все інше.

Ми проводили багато зустрічей, намагаючись тихо допомогти уряду. Передавали десятки документів, які пропадали там. Передавали масу своїх пропозицій, як вирішувати питання у кожній галузі. На жаль, мало хто це чув і дуже рідко на це звертали увагу. Уряд думав, що більшість підтримуватиме завжди, і так буде завжди, і можна царювати, нічого не робити, а лише створювати хаос.

На жаль, ми сьогодні бачимо наслідки цієї політики, цих підходів. Думаю, зараз іде переформатування. Уся країна зрозуміла, що нові обличчя – це добре, але треба мати професійність, підтримку в кожній галузі, треба мати людей, які кваліфіковано знають, що робити, а не проводити експерименти. Тому ми дуже часто підтримували, не критикували, щоб «не топити цей корабель», підтримували політику Президента. Навіть, коли не було за що хвалити, ми тихо допомагали вирішувати питання.

Але сьогодні йде перезавантаження. Уряд має зрозуміти, що приходить час, коли немає більше права на експерименти. Треба терміново рятувати економіку, терміново зайнятися соціальними проблемами, терміново вирішувати ті питання, на які люди очікують і які обіцяли під час виборів.

Ми підтримуємо пропозиції Президента. Ми будемо голосувати за відставку. Будемо вважати, що сьогодні це перезавантаження є новим шансом зробити якісні зміни в країні. Ми очікуємо на ці зміни від наступного уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановний пане Президенте, у вас була довга і емоційна промова. Але ми не почули одного, дуже важливого, – ви так і не сказали: «Я особисто помилився» (*Оплески*). А це сталося. Півроку тому був призначений уряд. Так, нові обличчя. Деякі із них з досвідом, деякі – ні. Він був призначений на обіцянках, що треба буде зробити. Ми ще тоді попереджали, що, дійсно, там є професійні порядні люди, давайте їх розглядати окремо і голосувати. Ви нас тоді не послухали, і зараз ми маємо

наслідки тієї помилки (*Оплески*). Але найгірше інше – замість того, щоб визнати помилки, пропонується новий уряд, нові обличчя зі старими гріхами, які працювали за часів і Януковича, і Порошенка, і Ющенка, і, напевно, Кучми. Чи це те, що ми хотіли? Ні! (*Шум у залі*).

Шановне панство, шановні «слуги народу»! Чи це парламентсько-президентська республіка, коли більшість із вас не знає економічного блоку уряду? Чи це парламентсько-президентська республіка, коли з вами, з коаліцією, не погоджують жодного міністра? Ні!

Тому наша фракція за всієї поваги до інституції парламентаризму вимагатиме одного – особистого призначення кожного міністра. Ми маємо почути його програму, що він зробив, і лише після цього визначати, будуть у нас нові міністри чи ні. Без цієї процедури ми не будемо брати участі у затвердженні уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Пане Президенте, сьогодні, на жаль, усі змушені звертатися до вас, і цьому є одна причина. Думаю, після того, що натворив цей уряд, не може Президент не перейти в опозицію до цього уряду (*Оплески*). Я переконаний, що парламент так само не може сьогодні не відправити цього Прем'єр-міністра і цей уряд у відставку. Але чи це є головне? Чи головне те, щоб зробити висновки, – а що далі?

Ми розуміємо, що єдиний сектор економіки, який останні роки витягує країну зі страшної кризи, є аграрний сектор. Ви це дуже легко можете перевірити за всією статистикою. І що замість цього ми маємо? Спробу добити аграрний сектор через недолугий латиноамериканський варіант земельної реформи. Хіба ми не розуміємо, що для того, щоб виплатити 600 мільйонів шахтарям, уряд подумався з 1 березня 2020 року не проіндексувати пенсії 11 мільйонів пенсіонерів. І цей список можна продовжувати й далі. Хіба ми не розуміємо, що, якщо Прем'єр-міністр і міністр охорони здоров'я негайно не почнуть реформу медицини саме через запровадження страхової медицини, то з 1 квітня буде не день сміху, а день плачу.

Ми голосуємо за відставку Прем'єр-міністра. Але головне – що далі? А далі ми поговоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович з мотивів.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! Шановні громадяни України! Я слухав виступ Президента, навіть, кілька разів аплодував. Але я ніяк не міг зрозуміти, хто це виступає – Голобородько чи Зеленський (*Шум у залі*). Якщо Голобородько, то в кінці мав з'явитися автомат! А якщо Зеленський, то до кого ви зверталися? Це ви привели цей уряд до влади! Це ви привели цих хлопців до влади! Це ви зібрали цю Верховну Раду! (*У залі кричать: «Ганьба!»*). Це ви винні в тому, що в бюджеті отака діра! Це ви винні, що на митниці збирають «лайки» і хабарі замість того, щоб збирати гроші в бюджет! Це ви винні, що ваші депутати пропонують продати собаку, щоб сплатити за газ! Це ви привели сюди гвалтівника, який продовжує тут сидіти, в якого ви обіцяли забрати мандат! Тому ваш виступ мав завершитися наступним: «Я винний перед народом України, і я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваш час закінчився. Дякую.
Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Я хочу сказати, що наша партія з самого початку була проти тієї економічної політики, яку запропонував цей недолугий уряд. За півроку ми побачили, що всі макроекономічні показники провалені. Це не найкращий уряд, а один із найнеефективніших. Ми бачимо падіння промисловості, зниження темпів ВВП, рекордне безробіття, рекордні борги із заробітної плати. Такого ніколи не було в новітній історії України. І цей провал не за 28 років незалежності, а конкретно за шість місяців конкретної команди. Про них усе зрозуміло.

Наразі хочу сказати Президенту і вам, колеги депутати зі «Слуги народу», що нас цікавить не зміна облич, а новий економічний курс, новий бюджет, нова програма уряду і абсолютно нова економічна політика (*Оплески*), скасування земельних та інших законів, які вони запропонували, зокрема, щодо металобрухту, концесії, приватизації стратегічних об'єктів, і тоді економіка України буде успішною, а громадяни житимуть достойно.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська

група «Довіра». Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Дійсно, Президент чує, коли до нього звертаються. Я вдячний за те, що побудований міст у Станично-Луганському районі, який з'єднав мирну Луганщину з окупованими територіями. Я вдячний вам, Володимире Олександровичу, що почули шахтарів. Але вас обдурюють. Треба чути не лише міністрів. Тому депутатська група «Довіра» проголосує за відставку Прем'єр-міністра. Але хотілося б повного перевантаження Кабінету Міністрів.

Ви чуєте про те, що сьогодні страждають сім'ї шахтарів, голодують у місті Гірському в окрузі народного депутата Вельможного. Мені надходять тисячі есемесок від людей, які сьогодні голодують. Прошу звернути увагу не на закриття шахт, а на модернізацію вугільної галузі та всіх підприємств, на повернення шахтарів із-за кордону, з Польщі, де вони сьогодні працюють, надсилаючи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до статей 85, 115 Конституції України, статті 15 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування для прийняття в цілому проект Постанови «Про відставку Прем'єр-міністра України Гончарука Олексія Валерійовича» ([№ 3158](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 353.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги. Дякую, шановний уряде (*Оплески*).

Шановні колеги, оголошується перерва на 20 хвилин, до 17.10 (*Шум у залі*). Голова Верховної Ради оголосив перерву на 20 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до залу. Нагадую, на засіданні присутній Президент України Зеленський Володимир Олександрович (*Оплески*).

Шановні колеги! Відповідно до статей 85, 114 Конституції України Прем'єр-міністр України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Згідно зі статтею 83 Конституції України депутатська фракція політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України, до складу якої входить більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, внесла пропозицію Президенту України щодо кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України.

Відповідно до статті 106 Конституції України Президент України вніс подання про призначення Верховною Радою України Шмигалья Дениса Анатолійовича Прем'єр-міністром України.

Для представлення кандидата на посаду Прем'єр-міністра України слово надається Президенту України Володимирі Олександровичу Зеленському (*Оплески*).

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О. Щиро дякую.

Шановні депутати! Шановні українці, гості, журналісти! Я дуже коротко. Вважаю, дійсно, попередній уряд робив усе можливе, але сьогодні українцям потрібен уряд, який зробить неможливе. Сподіваюся, саме таким і буде наступний Кабінет Міністрів України.

За ці роки в нас було дуже багато урядів: уряд технократів, уряд казнокрадів, уряд порятунку, уряд «крепких хозяйственников», уряд порятунку «крепких хозяйственников» (*Оплески*) і таке інше. Але я вірю, що в нас, нарешті, з'явиться уряд саме для людей.

Шановні народні депутати! За пропозицією депутатської фракції «Слуга народу», яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу на розгляд Верховної Ради України подання про призначення Прем'єр-міністром України Дениса Анатолійовича Шмигалья (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Олександровичу.

Шановні колеги, пропонується така процедура розгляду цього питання: виступ кандидата на посаду Прем'єр-міністра України з доповіддю про основні напрями майбутньої діяльності Кабінету Міністрів України – до 20 хвилин, запитання від депутатських фракцій та груп до кандидата на посаду Прем'єр-міністра України та виступи від депутатських фракцій та груп – до 21 хвилини, виступи народних депутатів – до 6 хвилин.

Слово надається кандидату на посаду Прем'єр-міністра України Шмигалю Денису Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А., кандидат на посаду Прем'єр-міністра України.

Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні міжнародні партнери! Шановні українці! Учора більшість із мого оточення, слухаючи новини, запитували: «Навіщо тобі це треба. Вітати тебе чи співчувати тобі?». Тому що сьогодні посада Прем'єр-міністра України – це не просто честь, це величезна відповідальність. Доля Української держави і її громадян сьогодні, дійсно, в руках парламенту, уряду, і ми несемо за це колосальну відповідальність.

Є різні причини, чому я сьогодні стою на цій трибуні. Це і економічне падіння, і ризики бюджетної кризи, і стан промисловості, медицини, соціального захисту населення, це і питання енергетичної безпеки країни, комунальних платежів, і, найголовніше, на чому завжди акцентує Президент, рівень добробуту

українських громадян. Це прості речі, для розуміння яких не потрібна докторська ступінь з економіки. Це звичайне, законне, людське бажання українців жити заможного і гідно.

Можна довго перераховувати причини падіння, шукати крайніх. Але сьогодні в нас просто немає часу на питання: хто винен? Ми маємо відповісти на питання: що робити? Є ряд викликів, за вирішення яких нам потрібно буде братися негайно. Насамперед це недопущення економічної та бюджетної криз. Вважаю, ми повинні переглянути бюджет на 2020 рік, особливо в частині збільшення виплат та пенсій для простих українців. Є видатки, які ми повинні зменшити. Це стосується і зарплат, і премій посадовців, у тому числі міністрів нового уряду, членів низки наглядових рад та інших чиновників.

Інше термінове питання – погашення заборгованості перед українськими шахтарями. Ми не маємо права відвертатися від людей, які щодня ризикують життям. Не допустимо знищення вугільної галузі.

Серйозним викликом є загроза коронавірусу. Перший випадок вже зафіксований в Україні. Вважаю, тут уряд має працювати в двох напрямках.

Перше. Медичне забезпечення для виявлення та лікування вірусу. Для цього вже багато зроблено: в кожній області визначені медзаклади, які готові приймати потенційних хворих, поінформовані сімейні та інші лікарі, є 12 тисяч ліжок-місць в інфекційних лікарнях, близько 2500 інфекційних боксів. Але цього замало. Має бути комплексна програма на випадок поширення вірусу, і вона стане першою цеглиною в побудові єдиної ефективної системи захисту населення від біологічних, кліматичних, техногенних загроз.

Друге. Підвищення рівня інформування українців, і не лише про те, що робити у випадку підозри на захворювання, але й про те, що робить держава для безпеки та здоров'я своїх громадян. Українці мають бачити і відчувати, що держава їх захищає.

Серед іншого, що терміново має зробити уряд, є посилення економічного блоку. Неодноразово про це згадувалося в останні дні і сьогодні на цій трибуні. Він має забезпечити не лише зростання промисловості та аграрного сектору, що важливо, але й відчуття цього зростання кожним українцем. Наразі ми побачили лише укріплення гривні, яке вдарило, на жаль, по експорту, але ніяк не відобразилося на добробуті звичайних українців. Ми чули про реформу податкової і митниці, але не побачили цього в доходах бюджету, і про це сьогодні казав Президент.

Водночас ми збережемо і будемо розвивати ті реформи і проекти, які вже почали реалізовуватися. Ідеться про реформу децентралізації, якою я на посаді віце-прем'єр-міністра займався останні тижні і останніх більше, ніж півроку, – як голова Івано-Франківської облдержадміністрації, про програму «Велике будівництво», яка має зіштовхнути економіку з мертвої точки, розігріти її і дати поштовх для подолання економічної кризи і недопущення бюджетної кризи, про доступні кредити для малого/середнього бізнесу, іпотечні кредити для населення, цифровізацію, діджиталізацію державних процесів.

Також обов'язок Кабінету Міністрів – найближчим часом презентувати країні стратегію та перспективи економічного розвитку на майбутні роки. Як віце-прем'єр ініціював велику дискусію щодо подальшої децентралізації, як Прем'єр-міністр пропонуватиму започаткувати велику дискусію щодо місця України на економічній мапі світу та шляхів досягнення цієї визначеної мети.

Нашими пріоритетами залишається все, що 29 серпня 2019 року було озвучено Президентом під час призначення попереднього уряду, але не доведено до кінця: продовження децентралізації, створення сприятливого інвестиційного клімату, здобуття енергоефективності, розбудова промисловості, аграрного сектору та інфраструктури, покращення якості медицини та освіти і, найважливіше, зміцнення національної безпеки та оборони, завершення війни на Донбасі і повернення анексованого Криму. Усі ці завдання вирішуватиме новий уряд. Не буде вирішувати, значить, не буде цього уряду. Це очевидно, і сьогодні ми це побачили. Ми це чудово розуміємо. Ніхто із нас не прийшов на десятиліття. Кожен чудово усвідомлює відповідальність. Очікування громадян величезні, терпіння закінчується. Реформи потрібні на вчора, результат потрібен сьогодні. Я сподіваюся на плідну співпрацю з депутатським корпусом, з вами, шановні народні обранці. Усі ці завдання ми зможемо виконати лише разом.

Дякую за довіру Президенту, Верховній Раді, українському народу (*Оплески*).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні народні депутати, прошу записатися на запитання від депутатських фракцій та груп.

Литвиненко Сергій Анатолійович.

ЛИТВИНЕНКО С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Фрісу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Шановний Денисе Анатолійовичу! Ми почули великі макроекономічні ідеї, з якими ви йдете, як треба міняти великі глобальні процеси. Але на сьогодні, окрім того, що було озвучено, дуже цікавить питання, яким чином уряд під вашим очільництвом здійснюватиме регулювання діяльності і впорядкування тих проблем, з якими стикнулися приватні підприємці і середній/малий бізнес. Хотілося б це почути, щоб розуміти, що ми маємо говорити людям, коли поїдемо в округи.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Будемо вести комунікацію з малим/середнім бізнесом, асоціативними структурами, відповідним профільним комітетом. Насамперед треба почути проблеми малого/середнього бізнесу, визначити їх, класифікувати, структурувати, і далі думати, як їх розв'язувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку Тарасу Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний Денисе Анатолійовичу! Ми віримо, що вам і вашому уряду, який ви будете очолювати, все вдасться. Ми підтримуємо позицію Президента України Володимира Зеленського, який щойно з трибуни Верховної Ради сказав, що другий етап медичної реформи треба зупиняти, тому що вона не на часі, особливо з огляду на ті виклики, які сьогодні є. Грошей в НСЗУ не вистачить для того, щоби профінансувати медичні заклади, опорні лікарні, які сьогодні неправильно визначені попереднім складом Кабінету Міністрів.

Тому, пане майбутній Прем'єр-міністре України, депутатська група «За майбутнє» просить вас вольовим рішенням зупинити другий етап медичної реформи, прислухатися до медиків, людей і фактично наново переглянути його. Думаю, всі парламентські фракції і групи підтримають вас у цьому.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за вашу пропозицію. Звичайно, ми маємо подивитися на те, щоб результат медичної реформи не призвів до краху в галузі. Сьогодні ми говоримо про людей. Тому реформа має бути для людей, для медиків, і має принести відповідний результат. Над цим будемо працювати з першого дня з керівником міністерства і міністерством спільно з профільним комітетом. Знову-таки, повторюю, будемо налаштовуватися на спільну роботу з Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Денисе Анатолійовичу, хотів би поставити дуже просте запитання. Попередня більшість постійно скаржилася на погану комунікацію з попереднім урядом, бо банально попередніх кандидатів на посади міністрів подали списком і пропонували проголосувати. Дуже велике запитання до вас, це повністю ваша відповідальність: чи будете повторювати цю помилку і зараз внесете список, тим самим не дасте можливості фракціям ознайомитися і, наприклад, заперечити те, що ми не зможемо продовжити і ефективно завершити медичну реформу з членом вашої команди, який відповідатиме за медицину, чи підете прогресивним шляхом і запропонуєте поіменний список (*Оплески*), щоб ми могли поспілкуватися з кожним і обрати найкращих, щоби виконати завдання Президента і не запустити «міцних господарників» у цей новий уряд, бо такий ризик, на жаль, є?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Голосування за персональний склад уряду регулюється законодавством, Регламентом Верховної Ради, і лежить в площині, визначеній законом (*Шум у залі*). Верховна Рада відповідно до статті 209 Регламенту за персональний склад Кабінету Міністрів голосує комплексно (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви знаєте українське законодавство не гірше мене. Закон «Про Кабінет Міністрів України»... (*Шум у залі*). Почекайте, я ж вас не перебивав, шановні колеги. Якщо я не помиляюся, статтею 9 цього закону передбачається голосування списком (*Шум у залі*). Подивіться, будь ласка. Якщо я помиляюся, зможете довести зворотнє.

Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Пане Денисе, у разі обрання вас на посаду Прем'єр-міністра перед вами стоятимуть колосальні виклики: державний борг держави становить 83 мільярди доларів, спад промислового виробництва у січні – понад 5 відсотків на фоні епідемії коронавірусу в Китаї, де наші основні ринки для аграріїв та металургів, і ця тенденція може продовжуватися, майже 83 відсотки пенсіонерів отримують заробітну плату нижчу прожиткового мінімуму.

Які будуть ваші конкретні кроки у разі обрання вас Прем'єр-міністром? Що будете робити з державним боргом, зі спадом промислового виробництва, як плануєте піднімати пенсії?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання. Частково я вже на них відповів у своїй доповіді. Дійсно, промислове виробництво потребує окремої уваги, і це буде здійснено, агропромисловий комплекс, сільське господарство потребує окремої уваги. Ми розуміємо, що і культура, і екологія, і енергетика сьогодні також потребують окремої уваги і винесення їх на державний рівень для роботи на міжнародному ринку, на міжнародній арені. Ми потребуємо якісних представників на урядовому рівні України. Тому всі ці галузі, які ви озвучили, будуть сьогодні в зоні особливої уваги уряду та активної роботи над цими питаннями і цими проблемами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна Михайлівна.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово народному депутату Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановний пане кандидате на посаду Прем'єр-міністра! Наша політична сила «Опозиційна платформа – За життя» вважає, що повинна бути зміна не лише прізвищ, а й курсу. Тому в нас такі запитання.

Перше. Чи вважаєте ви правильним той курс, який провадили ваші попередники, стосовно тотального розпродажу землі і державної власності?

Друге. Щойно ви сказали, що плануєте приділити увагу промисловості. У чому конкретно це полягатиме? Тому що промисловість у програмі попереднього уряду взагалі не була відображена.

Третє. Як ви плануєте повертати втрачені ринки Російської Федерації? Якими ринками ви їх плануєте замінити?

І четверте. Щодо бюджету. Ви щойно сказали, що плануєте підвищити соціальні видатки. Як ви плануєте це зробити, коли на сьогодні урядом ваших попередників не виконаний план щодо доходів? Буду дуже вдячний за відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання. Курс лишається незмінним, про це говорив Президент. Є програма партії «Слуга народу», де визначені основні напрями і основні пріоритети, в тому числі й стратегічні. Програму уряду буде представлено відповідно до закону протягом визначеного терміну, де чітко будуть прописані всі напрями, вектори і стратегія руху цього уряду. Вони не зміняться суттєво від того, куди ми рухаємося.

Окрему увагу і в цій програмі, і в діях уряду, і в структурі уряду буде приділено, наголошу, промислового виробництва, агропромислового розвитку, соціальним питанням та їх вирішенню. Питання знаходження додаткових коштів у бюджеті – це питання швидкого перегляду бюджету на цей рік у частині перерозподілу всередині бюджету видатків і доходів. Тому щодо рівня пенсій, мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму – це наша спільна робота, спільна відповідальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний кандидате! Чи знаєте ви, що прозорість – це те, що ви мали би перед своїм призначенням зустрітися з фракціями? Ми поставили би вам запитання, і вже тут нам краще було б з вами спілкуватися.

Запитання стосується такого. Перед тим, як вас призначати, ви точно маєте знати суму невиконання бюджету за січень-лютий. Чи можете ви зараз запропонувати, що будете робити для того, щоби справитися з тими видатками, які заплановані і на наступні періоди? Чи вбачаєте ви, що без секвестру бюджету ви рухатися не зможете взагалі?

Щойно ви сказали, що будете вивчати проблеми бізнесу. А ви що, жили в іншій країні? Ви що, не чули, що протягом півроку мікробізнес виступає на мітингах за відміну того закону, норми якого зупиняють роботу 1 мільйона 900 тисяч людей, які організували свої робочі місця? Я дуже прошу...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання. Почну з кінця. Багато років у своїй кар'єрі, у своєму житті, я пропрацював як у малому, так і у великому

бізнесі, тому чудово розумію проблеми. Ті проблеми, про які казав Ігор Павлович Фріс, дійсно, потребують вивчення, тому що не все однозначно. Необхідно розв'язати ті проблеми, які впливають на питання малого/середнього бізнесу. А в цих проблемах, про які ми сьогодні чуємо, є, в тому числі і частина політики. Це перше.

Друге. Рухатися ми будемо у відповідності зі стратегією і програмою, які будуть представлені відповідно до чинного закону. З керівниками фракцій ми зустрічалися сьогодні до засідання і мали розмову. У найближчий час з кожною фракцією також буде зустріч. Ми узгодимо наші дії. Я обіцяв, і стримаю слово плідно і тісно співпрацювати з Верховною Радою, її комітетами та фракціями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». І ви, пане кандидате, і ви, шановний пане Президенте, у своїй промові говорили про тарифну проблему. Сподіваюся, ви зрозуміли, що непогане бажання, дійсно, знизити і привести до економічного обґрунтування тарифи, перетворилося, на жаль, на суцільну клоунаду і фарс разом з піаром саме завдяки непрофесійності у діях уряду. Чи збираєтеся ви розібратися з головною проблемою енергетичного сектору України – НАК «Нафтогаз України»? Чи збираєтеся ви розібратися, куди зникли десятки мільярдів гривень, спрямовані за рахунок споживачів начебто на підвищення видобутку газу, але це ні до чого не привело? Чи збираєтеся ви розібратися з діями так званої незалежної наглядової ради, до складу якої входять, у тому числі, представники Офісу Президента та уряду України? Чи збираєтеся ви впроваджувати сучасну тарифну політику? В який спосіб ви будете розв'язувати проблему капітального ремонту житлового фонду України?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Збираємося (*Оплески*). Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Костянтинівна Кондратюк, заступник Голови Верховної Ради України.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Пане Денисе, успіх багатьох міжнародних урядів у багатьох країнах, а саме: Франції, Німеччини, не кажучи вже про скандинавські країни, Канади, свідчить про те, що в уряді має бути щонайменше паритетна представленість жінок і чоловіків – 50 на 50. Скажіть, будь

ласка, який баланс присутності чоловіків і жінок ви плануєте у своєму уряді, зважаючи на наближення Міжнародного дня прав жінок і миру? (*Оплески*).

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Анонсувати уряд ще рано, це, напевно, наступне питання. Але, якщо ви вже запитали, скажу так. Насамперед ми підходили до формування уряду і команди міністрів з точки зору професійності, досвіду і відповідальності. Але... (*Шум у залі*). Але питання гендеру надзвичайно важливе, глибоко його розумію, і, коли буду презентувати уряд, прокоментую додатково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Будь ласка, займіть своє місце в ложі.

Шановні народні депутати, час, відведений на запитання, вичерпаний. Переходимо до обговорення кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Ковальов Олександр Іванович.

Кіт.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (*одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець*). Шановний пане Президенте! Шановний Голово! Шановний народе України! Шановні народні депутати! Група «Довіра» перша висловила недовіру діям уряду ще в грудні минулого року. І ми дякуємо Президенту України за відповідальне рішення щодо відставки уряду, тому що не помиляється лише той, хто нічого не робить.

Ми, група «Довіра», підтримуємо кандидатуру Дениса Шмигала на посаду Прем'єр-міністра України як професіонала, який послідовно пройшов усі рівні державної служби, працював у бізнесі. Ми готові разом з вами розробляти і напрацьовувати стратегії розвитку та, найголовніше, впроваджувати їх зокрема в галузях аграрного виробництва. І відійти від показника обсягу надходжень на душу населення в децентралізації. І відійти від створення громад проїдання бюджету до фінансово спроможних громад. У медичній реформі зробити розумний баланс між державною субвенцією і медичною послугою. Розробити програму індустріалізації України.

Ми вважаємо, головне, що і Президент, і кандидат у Прем'єр-міністри говорили про людину, про українця. Ми вважаємо, що всі економічні показники, які тут так гарно озвучуються, повинні рахуватися на душу населення. Зараз ми маємо провести ватерлінію і подивитися, яка середня заробітна плата українця, яка сьогодні в Україні середня пенсія. І потім щокварталу брати ці показники і дивитися, чи зростає заробітна плата в Україні, чи ні, чи ми маємо можливість підвищувати пенсію, чи ні, чи в нас є зростання вартості споживчого кошика, чи немає. Наше завдання – служити народу України. Але народ України має відчувати це в конкретних діях для кожної української родини, а не великими

гаслами та словами. Я бажаю вам успіху. Упевнений, що ви впораєтесь. І нехай Бог береже Україну.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кравчук Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Корнієнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Корнієнко Олександр Сергійович.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Президенте! Шановна президіє! Ми говоримо зараз про уряд для людей. А чого хочуть люди? Ми як народні депутати, обрані на мажоритарних округах, і списочники також, отримуємо дуже багато запитань від людей, і знаємо, чого хочуть люди зараз в Україні. Вони хочуть миру! Тому уряд має займатися в цій темі тим, що в його компетенції, а саме: зміцнювати обороноздатність, працювати над підсиленням нашої економіки, щоб ми могли виконувати військові завдання і наша армія стояла на сторожі, забезпечувати реінтеграцію окупованих територій, реалізовувати стандарти соціальних послуг для мешканців прифронтової зони, вести роботу з внутрішньо переміщеними особами. Комплекс дій навколо цієї теми є дуже великим завданням для уряду.

Боротьба з бідністю, перезапуск економіки, перезапуск тих галузей, про які ми говоримо не перший день, підняття промислового рівня виробництва, прозора тарифна політика, кожен має розуміти за що він платить, скільки цих платіжок, що там в них відбувається і таке інше. І таких питань дуже багато. Тому, майбутній пане Прем'єр-міністре, ви маєте знати не лише те, що треба робити, а й те яким бути вам і новому уряду. Ви маєте бути сильним, щоб відповідати на всі виклики долі, зібраним, мобілізованим, але, найголовніше, чути людей, і не лише у Фейсбуці і коментарях, а й на вулицях, чути народних депутатів, які приходять від імені людей, щось просять, пропонують, і, звичайно, чути весь той зворотній зв'язок від профільних асоціацій, мерів, асоціацій юристів, малого бізнесу, великої промисловості – від усіх людей, які щось говорять, щось сповіщають. Легше всього зануритися в якусь наукову діяльність, робити слайди і десь їх показувати. Від нового уряду ми очікуємо результату, і, я впевнений, ви як досвідчений менеджер з досвідом роботи в бізнесі та державному управлінні дасте нам цей результат. Хочу нагадати, що довіра людей,

як кредит, який треба віддавати. Вона дуже швидко може закінчитися, але, сподіваюся, вашого уряду, на відміну від попереднього, це торкнеться пізніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Шановний пане Президенте! Шановний кандидате на посаду Прем'єр-міністра! Шановні колеги! Давайте поговоримо відверто. Якщо ви продовжуєте курс попереднього уряду, то все, що ми робимо зараз, це шлях в нікуди. Чому ми наполягали на зустрічі з фракціями? Ми хотіли відкрито поговорити. Не було такої можливості на засіданні фракції, тоді давайте поговоримо тут.

Перше питання. Пане кандидате, якщо ви не зупините експерименти над аграрним сектором, не зупините те, що відбувається в цій залі, замість того, щоб підтримати абсолютно нормальні, налагоджені за 30 років рентні відносини, які зробили прорив в аграрному секторі, країна далі не витримає таких експериментів. Ви готові до цього?

Друге питання. Скажіть, будь ласка, чи готові ви до відвертої розмови, щоб питання деофшоризації було не питанням спочатку сплатити податки в офшорних юрисдикціях, а потім зробити вигляд, що сплатив податки державі, а, навпаки, як це зробила абсолютна більшість країн Європейського Союзу і абсолютна більшість штатів у Сполучених Штатах Америки – спочатку сплата податків державі, а потім роби вигляд, що платиш податки в офшорах. Ви готові до цього? Але це треба сваритися, і ви знаєте, з ким.

Ви готові до медичної реформи? Так, усі визнають, принаймні більшість, що перший етап був вдалий. Але вдалий для чого? Для запровадження страхової медицини, а не для того, щоб добити те, що ще працює. Ви готові до цього? Заявіть і запропонуйте.

Ви готові до реальної аграрної реформи, яка буде пов'язана з переробкою? Але для цього треба податкова та митна реформи. Ми розуміємо це чи ні?

Ви готові до енергетичної реформи? Ми розуміємо, що 54 відсотки сьогодні забезпечує «Енергоатом». Найлегше зараз за рахунок «Енергоатому» покласти енергетику, ще й, дозволивши те, що зробив пан Герус, про що відверто сказав Президент, відкрити ринок для Росії для завезення сюди дешевої дотаційної російської електроенергії. Ви готові це зупинити?

Ви готові до того, що далі відбуватиметься з соціальним блоком? Зараз наступив ключовий момент. Ми не можемо вибрати між шахтарями і пенсіонерами, між зарплатою, яку затвердив в останній день попередній уряд – 1 мільйон 250 тисяч для державних підприємств і середньою заробітною платою, яку отримують навіть в державних адміністраціях, де ви працювали. Це питання, без відповідей на які в нас розмови не вийде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Васильченко Галина Іванівна.
Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Шановні українці! Хочу сказати, що ви всі знаєте, в якій ситуації знаходиться Україна: іде війна, настає епідемія коронавірусу, за нею йде економічна світова криза, яка накриє не лише світ, а й Україну. І в цей час монобільшість замість розробки стратегій порятунку України, економічної нової стратегії, впровадження реформ, як сказав попередній промовець, вирішила поміняти обличчя на нові, що вона обіцяла на виборах. Але нові обличчя виявилися старими, гарно відомими тим українським виборцям, хто слідкував за урядом, починаючи з 1998 року, які вже працювали. Можливо, в них є досвід, можливо, вони гарні і «крепкие хозяйственники», але це, фактично, міні-уряд Януковича (*Оплески*). Мабуть, «слуги» втратили і пам'ять, пане Президенте, і зір, і слух, коли пропонують цих людей на посади міністрів.

Ми проголосували перший уряд без представлення, без програм, без розуміння, як рятувати країну, зробили експеримент на шість місяців. Сьогодні нам знову пропонують той самий експеримент, але з іншими «котами в мішку», більш досвідченими.

Тому ми просимо вас, пане Президенте, просимо вас, майбутній пане Прем'єр-міністре, вас, пане спікере, представити всіх міністрів персонально і не посилатися на статтю 209 Регламенту, бо вона стосується призначення членів ЦВК, щоб вони прийшли і розказали, яка в нас буде програма, яке в нас буде життя у подальшому. Ми хочемо поставити їм питання, у тому числі, як буде провадитися земельна реформа з такими малопотужними міністрами.

А зараз, майбутній пане Прем'єр-міністре, на всяк випадок, ми вам подаруємо кота в мішку, і хочемо, щоб ви вийняли своїх «котів з мішка» і показали українським громадянам. Це дитячі іграшки, а ви виймайте своїх «котів з мішка», покажіть людям правду, розкажіть, як будете реформувати країну (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, краще передати ці дитячі іграшки, наприклад, дитячому будинку. Ви можете це зробити, це було б правильно.

Білозір.

Палиця Ігор Петрович.

ПАЛИЦЯ І.П., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, самовисуванець). Добрий день, пане Президенте! Добрий день, пане кандидате в Прем'єр-міністри! Група «За майбутнє» радиться щодо сьогоднішнього голосування. Ми згадуємо, як підтримували попередній

уряд. Ми повірили Президенту. Президент довірився людям, які гарно співали, гарно розповідали, що за кордоном їх навчили, як любити і розвивати Україну. Ми довірилися. Перший місяць ми очікували, другий місяць – побачили, що уряду немає, є біла пляма, третій місяць – це не біла пляма, а чорна діра, яка ще трохи і засмокче всю Україну всередину.

Я дуже дякую Президенту України за те, що він прийняв таке рішення. Президент толерантний, чекав, давав шанс. Але уряд не виправдав цього шансу, навіть, не визнав те, що він не розбирається.

Мені кажуть: «Ігоре Петровичу, ми підтримали, але уряд не виправдав надії українців. Уряд зганьбився». Група «За майбутнє», проголосувавши за цей уряд, розділила його ганьбу разом зі «Слугою народу» і Президентом. Чи готові ми зараз ще раз зробити експеримент? Група «За майбутнє» голосуватиме за цього кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Група «За майбутнє»... (*Сміх у залі*).

Тим, хто зараз сміється, хочу сказати, що я не даю оцінку тому, як керували ви, щоб у вас не було можливості на виступ з мотивів. Вам дав оцінку народ України. Давайте не сміятися (*Оплески*).

Чи готові ми розділити ще раз? Так, готові. Чи будемо ми голосувати за склад уряду? Будемо. Ми довіряємо вам, пане Президенте, вашому вибору. Сподіваємося на вас, пане кандидате на посаду Прем'єр-міністра, ми не знаємо, які фахівці в уряді, довіряємо вам. Вам довіряє Президент, довіряє народ України, тому що, я знаю, більшість вас підтримує.

Але, що я хотів би вам побажати: не консультуйтеся за кордоном, не шукайте щастя за кордоном, не стійте на колінах перед закордонними фондами, МВФ і різними радниками. Україна самодостатня (*Оплески*). У нас є все для того, щоб збудувати сильну країну. У нас є розум, бажання, у нас є трудолюбивий народ, нам ніхто не має радити. Не вистачатиме грошей? Випустіть цінні папери у валюті, наші заробітчани, наші українці, куплять ці цінні папери. Розрахуйтеся з кредитом, як зробили всі закордонні країни, і давайте жити за правилами для українців.

Отже, ще раз, ми проголосуємо, якби це комусь не було смішно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадим Зіновійович Рабінович.

РАБІНОВИЧ В.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Президенте! Шановна президіє! Дорогі наші співвітчизники! Сьогодні ми підбиваємо підсумки першого експерименту вашої монобільшості над українським народом. Підсумок сумний. Тут

немає жодної політики, тут є порожні кишені людей, падіння виробництва, розвал економіки, добивання медицини та багато іншого, що наші громадяни відчують на собі та і ви також.

Отже, перший млинець вийшов великим комом. Однак я хотів би трохи підвести підсумки цього експерименту: падіння промисловості – 5 відсотків, якась загадкова діра у Пенсійному фонді, вантажопотік – втрата 30 відсотків на рік, борги із заробітної плати – понад 3 мільярди, закриття лікарень, шкіл, тотальний розпродаж перлин вітчизняної промисловості – портів, а тепер вже й шкіл. Це сумний підсумок реальної економічної катастрофи.

А тепер поговоримо про майбутнє. Експеримент № 2. На посаду Прем'єр-міністра кандидатується Шмигаль. На жаль, він не зустрічався з нашою фракцією, але маючи особисту коротку зустріч з ним, скажу так.

Перше. На запитання, чи будуть відбудовуватися нормальні економічні стосунки зі всіма нашими сусідами, що є запорукою економічного зростання, я отримав відповідь: торгувати з Росією як з країною-агресором ми не плануємо.

Друге. На моє запитання майбутньому Прем'єр-міністру про те, яким курсом ми підемо, я отримав відповідь, що будемо розвивати цінності Майдану. Які цінності, я не знаю, він не сказав.

Виходячи з вищевикладеного, хочу сказати, в мене склалося враження, що ми міняємо шило на мило. Ми не будемо підтримувати нового уряду, бо жодних ідей про те, як наповнити бюджет, зробити наших людей багатшими, вивести країну з кризи, я не побачив. Дуже шкода, що замість створення уряду національного порятунку, замість консультацій з усіма фракціями нашого парламенту, монобільшість знову самотужки приймає ключові рішення для нашої країни.

І насамкінець. Ми не радіємо вашим провалам, тому що це провали нашої України. Ми всі хочемо бачити країну сильною та квітучою. Тому, коли ви зрозумієте, що економіка має бути відділена від політики, коли переконаєтеся, що гаслом народ не нагодуєш, ми готові підказати, підтримати і підставити плече на благо нашої держави Україна. Ми знаходимося в опозиції вашому уряду, але не в опозиції Україні. Ми не будемо ніколи в опозиції Україні, тому що інтереси держави ми ставимо вище вузько політичних інтересів, нехай навіть, своєї партії.

Ми підтримали відставку уряду Гончарука, оскільки цей уряд був катастрофою. Тепер звертаюся до вас, монобільшосте. Певний проміжок часу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Зіновійовичу. Ваш час вийшов.
Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Президенте! Шановні колеги! У світі є кілька країн, де наречені вперше бачать один одного в шлюбну ніч. За президентства Зеленського монобільшість і Прем'єр-міністр так само бачать один одного вперше і,

можливо, востаннє в день голосування. Не встигла монобільшість вивчити обличчя нового-нового уряду, ми маємо нового-нового Прем'єр-міністра, який каже, що він виконуватиме програму «слуг народу». Народ дав таку високу довіру «слугам» – 254 «слуги» у Верховній Раді, а жодний із них не може стати Прем'єр-міністром, навіть, на міністрів не делегуєте. Можливо, тому що сьогодні лопається ця мильна бульбашка про нові обличчя, які виявилися просто некомпетентними, недосвідченими, а, можливо, і боягузами, не хочуть підставити плече своєму Президенту і увійти до складу уряду, щоб там показати клас роботи.

Ви знаєте, півроку тому ці нові-нові обличчя героїчно ліквідували кілька міністерств, зокрема, Міністерство аграрної політики та продовольства, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. Але реформи не спинити, і сьогодні ці міністерства героїчно створюють. Наступний етап реформ – перейменування Офісу Президента на Генеральну прокуратуру... (*Шум у залі*). Вибачте, навпаки, на Адміністрацію Президента, бо реформи не спинити.

Але давайте поговоримо про майбутнє, друзі. Де відповідальність самих «слуг» та й Президента, які призначали цей уряд, за те, що в бюджеті, за який ви голосували, не були визначені кошти на індексацію пенсій? Де відповідальність «слуг» за прийняття ганебних законів, які сьогодні поставили на межу існування українську економіку? Можливо, вже й Раду час розпускати, і тоді це буде насправді правильне перезавантаження.

Але особливої ганьби сьогодні у виступі кандидата на посаду Прем'єр-міністра заслуговує сексизм. 60 відсотків виборців становлять українки, сьогодні понад 25 тисяч українок служать у Збройних Силах України (*Оплески*), і що ми почули від чоловіка, який представлятиме велику європейську країну? Що в нас немає гідних кандидаток, які за своїм інтелектуальним рівнем можуть профільно кандидувати на посади міністерок. Я закликаю всіх жінок, які є в цьому залі, не голосувати за сексиста, тому що ми, жінки, – серйозні люди.

Також я хочу сказати, що... (*Шум у залі*). Ви знаєте, таке ваше ставлення до українських жінок, коли я кажу про 60 відсотків українок, які так само дали довіру вашій більшості, серед якої ви не можете знайти кандидаток і кандидатів на посаду Прем'єр-міністра, кандидатів і кандидаток на те, щоб виконувати вашу програму, мабуть, такою буде і ваша відповідь на те, щоб індексувати пенсії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Шановні народні депутати, прошу вас записатися на виступи. Регламент – до 6 хвилин, після цього переходимо до процедури голосування.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Ігорю Гузю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гузь.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Фракція «За майбутнє». Пане кандидате на посаду Прем'єр-міністра, я хотів би зупинитися на кількох моментах, які важливі не лише для мене, а й для нашої депутатської групи. Прошу не заважати Прем'єр-міністру, щоб він міг почути і далі усвідомлено працювати на посаді Прем'єр-міністра.

Перше. Проблема, яку підняв вчоргове Президент, – це шахтарі і вугільна галузь. Я представляю шахтарський округ – Нововолинськ, куди боявся приїхати кожен новий міністр вугільної галузі. Туди не приїхав попередник, не приїхали Насалик, Демчишин. Усі боялися говорити з шахтарями. Пане Прем'єр-міністре, я дуже вас прошу в одну із перших поїздок, а ви з Львівщини, відвідати Львівщину, де є шахти, і Волинь. Зібрати усіх і чітко сказати, який є план вашого уряду з приводу наших українських шахт.

Друге. Сьогодні я вам казав про децентралізацію, яка іде вже п'ятий рік поспіль. Ми маємо її завершити. Я дуже прошу, щоб ви знайшли можливості переконати нас, парламентаріїв, забезпечити ті моменти, щоби місцеві вибори відбулися за правилами, які влаштують усіх, щоби люди в регіонах розуміли, що ці правила є прозорими, і ми розпочинаємо нову еру місцевого самоврядування не з приниження, не з того, щоби забрати те, що віддали свого часу, а розширюємо права органів місцевого самоврядування.

Є дуже багато питань з освітянами, медиками і не тільки. Я хотів би, щоб ви говорили з людьми в регіонах відверто.

І ще одне. Як вже сказали мої колеги, наша група, а в нас усі мажоритарними, кілька разів зустрічалася з паном Гончаруком, і результат – нуль. У нас, на жаль, не було діалогу. Ми говорили, піднімали питання, давали документи, але від Прем'єр-міністра жодної реакції. Ми хотіли б, щоб ви систематично, можливо, раз у місяць, мали зустрічі не лише з депутатами-мажоритарниками зі «Слуги народу», що теж потрібно, а й з усіма мажоритарниками, які присутні в цьому залі. Тому що ми спілкуємося з людьми постійно, вони знають номери наших телефонів, знають, як до нас звертатися. Має бути діалог. Прохання бути прозорим, відкритим, готовим до співпраці не лише з тими, хто за вас зараз проголошує, а й з усіма депутатами парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Володимировичу.
Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Починайте кричати! Слово правди не спинити, і ви не зможете мене перекричати, люди все одно добре мене чують.

Тож я продовжу те, що почав говорити. Отже, ще раз, що ми маємо? Ми маємо обіцянку кінця епохи бідності. А що ми маємо в результаті? Заморожені пенсії людей, вашу обіцянку, що після 70 років нужденні люди не сплачуватимуть комунальні тарифи. І де воно? Ви обіцяли підвищення пенсій людям, старшим 80 років. Де воно? Навіть ту індексацію, яку відповідно до закону ви мали зробити зараз, ви її не робите. Немає кінця епохи бідності, можливо, лише для ваших друзів.

Ви обіцяли кінець епохи кумівства. І що, пішов ваш кум? Де Баканов? Кудись пішов за чортами ганятися чи за розбійниками? Це ваш друг, сусід і партнер, і ви всіх таких назбирали. І оце ваша епоха кумівства. Ми бачимо, як вона закінчилася.

Ви обіцяли кінець епохи жадібності. А тепер платите сотні тисяч гривень своїм міністрам, керівникам державних компаній і в конвертах депутатам «Слуги народу». Це кінець епохи жадібності?

Ви обіцяли кінець епохи брехні. Але ви брешете людям. Ви обіцяли забрати мандат у депутата гвалтівника неповнолітньої, якого ви привели у Верховну Раду. Він і зараз тут сидить. То покличте його, розбійника, нехай він вам зараз тут напише заяву у вашому літньому стилі. Чи, може, ви вже забули той стиль? Ви багато чого обіцяли людям, але ви набрехали.

Що насправді закінчилося? Закінчилася епоха нових облич. Діти «набедокурили» і зараз шукають дорослого, хто розгрібатиме те, що вони накоїли. А розгрібати немає кому, тому що ніхто не хоче йти в цей уряд. На колінах сидите і пишете склад уряду, тому що не можете знайти людей, які ризикнуть своєю репутацією, щоб піти.

Чому із депутатів від «Слуги народу» нікого не призначають? Відомо, чому. Ви вже одного призначили губернатором Харківщини, тепер в його окрузі ганебно програли, свою кандидатку прибрали, бо не можете вийти до людей за кредитом довіри. Це все зробили ви!

Ви сказали про шість органів, які мають у нас працювати і всіх посадити. Ви обіцяли, що прийде весна і будуть посадки. Чому їх немає? Тому що, крім шести органів, ще двох не вистачає, які, зазвичай, заважають поганому танцюристу. Бо треба вже своїх саджати, а ви цього зробити не можете. Тому наберіться мужності, напишіть заяву про відставку та йдіть геть за Гончаруком, разом з ним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, вичерпаний. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої робочі місця і приготуйтеся до голосування.

Шановні колеги, відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставлю на голосування для прийняття в цілому проект Постанови «Про призначення Шмигала Дениса Анатолійовича Прем'єр-міністром України» ([№ 3168](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах.

Партія «Слуга народу» – 242, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 0, «Довіра» – 17, позафракційні – 14. Дякую.

Вітаю вас, пане Прем'єр-міністре. Від усієї Верховної Ради бажаю вам успіхів і досягнень на користь Української держави та народу.

Шановні колеги, оголошується перерва на 20 хвилин для засідання фракцій.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Перерву берете? *(Шум у залі).*

Шановні колеги, ми або розпочинаємо зараз в розгляд питання, або... *(Шум у залі).* Ну, пройдемо це питання, потім – заява *(Шум у залі).* Де заява? Заяви немає. Давайте заяву... *(Шум у залі).*

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Мушу визнати кілька сумних речей – порушення Конституції, закону, Регламенту, чинних правил. Нагадую, відповідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» та Регламенту Верховної Ради України кандидат на посаду Прем'єр-міністра мав виступити перед фракціями на вимогу фракцій. Але цим правом фракцій було знехтувано, хоча, щонайменше, дві фракції вимагали цієї зустрічі.

Нагадую, відповідно до Конституції, чинного законодавства і Регламенту кандидат на посаду Прем'єр-міністра не просто мав зустрітися з фракціями, а й надати можливість представникам фракцій ознайомитися з кандидатами на посади міністрів, поставити їм запитання.

Відповідно до чинного законодавства кандидатів можна було подавати не списком, як знову «котів у мішку», а поіменно, тому що велика кількість запитань, на превеликий жаль, залишилася без відповіді. Я розумію, що за цих умов економіка має бути економною, але я не розумію, яким чином новий уряд збирається долати проблеми в економіці без економічного блоку. Я 30 років спостерігаю за політикою, і це перший випадок в історії України, коли ми маємо уряд без економічного блоку. Дякувати Богу, що хоча б міністр фінансів є.

Наша фракція і фракція «Європейська солідарність» наполягають на поіменному голосуванні стосовно кожного кандидата на посаду міністра, щоб

кожна фракція мала можливість поставити запитання кандидатам, до яких у нас, на превеликий жаль, є питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, питання про призначення на посаду членів Кабінету Міністрів України розглядається Верховною Радою України відповідно до статей 83, 85, 114 Конституції України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій, які внесла депутатська фракція політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України.

Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль вніс до Верховної Ради України подання щодо призначення членів Кабінету Міністрів відповідно до вимог Конституції України та Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Відповідні матеріали вам роздані.

Пропонується така процедура розгляду цього питання: виступ Прем'єр-міністра України для представлення кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України – 10 хвилин, виступи від депутатських фракцій і груп та обговорення – 21 хвилина, виступи народних депутатів, як і домовлялися, – 6 хвилин. Усього регламент розгляду питання – 40 хвилин.

До слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні пані та панове народі депутати! Ми можемо багато чого зараз говорити, але сьогодні формування уряду є життєво необхідним для нашої держави. У цьому запропонованому складі уряду є поєднання молодості, досвіду і амбіцій, поєднання професіоналізму і наполегливості, енергії і втілення змін, необхідних на сьогодні. Цей уряд не ховатиметься у Фейсбучі, виходитиме до людей і розв'язуватиме їх проблеми.

Наш пріоритет – добробут громадян. І, дозвольте повторити, як сьогодні вже казав Президент, це уряд не технократів, казнокрадів, «крепких хозяйственников», а уряд для людей. Тому, представляючи склад уряду, дозвольте сказати коротко про кожного із запропонованих членів Кабінету Міністрів України.

Віце-прем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації України – добре вам відомий Федоров Михайло Альбертович. Це наш лідер з цифрової трансформації в Україні (*Оплески*), автор системи «Держава і я» (Дія), яка сьогодні працює, і Україна є передовою в цьому напрямі. Він продовжуватиме реалізовувати розпочаті плани, і не лише їх, а й ще більші і цікавіші.

Віце-прем'єр-міністр – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України – відомий український адвокат, заслужений юрист України, представник України у Тристоронній контактній групі в Мінську Резніков Олексій Юрійович (*Оплески*).

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Надзвичайний і Повноважний Посол України, глава Місії України при НАТО Пристайко Вадим Володимирович (*Оплески*).

Міністр розвитку громад та територій України – бізнесмен, тепер уже державник, з багаторічним досвідом у девелопменті, залученні інвестицій, юрист та економіст Чернишов Олексій Михайлович (*Оплески*).

Міністр внутрішніх справ України – заслужений економіст України, автор стратегії відновлення цілісності України, деокупації Донбасу Аваков Арсен Борисович (*Оплески*).

Міністр фінансів України – магістр ділового адміністрування, кандидат економічних наук Уманський Ігор Іванович (*Оплески*). Колосальний досвід, колосальна експертиза, один із топ-економістів і фінансистів України.

Міністр інфраструктури України – магістр економічних наук, фінансист, кандидат економічних наук Криклій Владислав Артурович (*Оплески*).

Міністр охорони здоров'я – Ємець Ілля Миколайович (*Оплески*). Це людина, яка сьогодні, до обіду, рятувала людське життя за операційним столом, директор Науково-практичного медичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України, кардіохірург, доктор медичних наук, професор кафедри дитячої кардіології та кардіохірургії імені П.Л. Шупика, заслужений лікар України, член Європейської асоціації хірургії вроджених вад серця. Людина, яка глибоко розуміє питання і проблеми галузі охорони здоров'я і яка буде лідером тих позитивних змін, яких ми всі очікуємо в цій галузі.

Міністр молоді і спорту – олімпійський чемпіон України, неодноразовий учасник Олімпійських ігор, спортивна зірка України Гутцайт Вадим Маркович (*Оплески*).

Міністр у справах ветеранів України – генерал-лейтенант, командувач військами територіального управління «Північ», заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил України Бессараб Сергій Борисович (*Оплески*).

Міністр юстиції України – магістр права, випускник університету Лондона Малюська Денис Леонтійович (*Оплески*).

Міністр Кабінету Міністрів України – кандидат наук з державного управління, державник, учасник антитерористичної операції на сході України Немчінов Олег Миколайович (*Оплески*).

Прошу підтримати. На сьогодні у нас є ще чотири вакансії (*Шум у залі*).

Ой, вибачте, пропустив (*Шум у залі*). Зараз я скажу. Це не просто так. Я прокоментую.

Отже, міністр соціальної політики України – жінка, кандидат наук, Лазебна Марина Володимирівна (*Оплески*). І це початок гендерної експансії в цей уряд.

Я батько двох доньок, і мене важко звинуватити в сексизмі. У нас є чотири вакансії, плануємо розширити ще два напрями, і щодо їх зайняття ведемо перемовини насамперед з жінками.

Напередодні свята вітаю всіх жінок. Дуже поважаю, дуже люблю, і знаю, що серед жінок надзвичайно багато професійних, розумних і відповідальних людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Прем'єр-міністре, будь ласка, займіть своє місце в ложі уряду.

Переходимо до обговорення, і я прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Чи голосуватиме «Європейська солідарність» за призначення цього уряду? Ні. Так само, як ми не голосували за призначення уряду Гончарука. Бо жодної користі від цієї зміни не буде. Знаєте, є «народна мудрість»: кого не притули, але все рівно вийде Зеленський. Тому що саме він несе відповідальність і за помилки попереднього уряду, і за помилки монобільшості в цьому парламенті, бо в залі сидить 250 «зеленських», і так само він нестиме відповідальність за новий уряд, бо це є уряд Зеленського.

Різке падіння промисловості, катастрофічне падіння доходів державного бюджету, вбивство українського експортера, крадіжка грошей в українських пенсіонерів, бо саме так треба назвати неіндексацію цими днями пенсій, і це питання особисто до вас, Володимире Олександровичу, це помилки особисто ваші.

Ви знаєте, мені було дуже цікаво слухати виступ Володимира Олександровича, особливо в частині, коли він жалівся на закупівлю електричної енергії в країни-агресора. І це була проблема не лише тоді, коли «слуги народу», монобільшість Зеленського, тут, у цій залі це голосувала, хоча я особисто попереджав про це ваше керівництво, а й тоді, коли особисто Зеленський підписав цей закон. А тепер жалієтеся.

Також було дуже цікаво чути, що ви не керуєте правоохоронними структурами. Ну, вся країна слухала так звані плівки Вовка. Після того вся країна, майже весь світ, слухали плівки Труби. І експертизи вже проведені щодо того, чий там голоси. Цього «чорта» і дзвінок до Баканова, думаю, навіть у селах обговорюють.

І насамкінець. Володимире Олександровичу, чути критику – це ознака дорослого політика, бо в цій залі розігрується не сценарій «95 кварталу», а вирішується доля країни. І це не про особисте, а про те, від чого залежить доля мільйонів людей.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Шановні друзі! Шановний Прем'єр-міністре! Ви знаєте, за 28 років незалежності України це в нас 22-й уряд. Я порахував, який уряд найменше часу виконував свої повноваження, і це уряд Гончарука – шість місяців і чотири дні. Ось хтось каже: «Слава Богу», і, в принципі, я можу з цим погодитися, бо не хотів би, щоб було так, як в Італії, інших країнах Європи в 50-х, 60-х, 70-х роках, коли в них уряди діяли по три-чотири місяці, щоб наш наступний уряд переплюнув попередній за часом виконання своїх повноважень. Друзі, за 28 років незалежності ми мали різні уряди. Ми мали кабміни «червоних директорів», «крепких хозяйственников», порятунку країни, національної єдності, у нас була ручна економіка, яка, зрештою, стала «самокатною», бо сама «катилась» кудись, і ми не знаємо куди. Ми не хотіли би, щоб цей уряд орієнтувався на уряд «папередніка», яким сьогодні став Прем'єр-міністр Гончарук.

Пане Прем'єр-міністре, ми наполягаємо, щоб ви прислухалися до позиції Президента України і українських громадян і невідкладно зробили все, щоб зупинити другий етап медичної реформи. Цього вимагає суспільство, вимагають ті виклики, які стоять перед Україною.

Сьогодні погодитися стати Прем'єр-міністром України дуже непросто. Але не меншою мірою непросто погодитися стати і міністрами різних напрямів. І ми бачимо, з яким скрипом сьогодні йде пошук урядовців. Це говорить про серйозні кризи в українській політичній та управлінській системах. Український парламент готовий допомогти, а не поглиблювати ці кризи. І я від імені депутатської групи «За майбутнє» хочу сказати, що ми підтримуємо позицію Прем'єр-міністра України голосувати сьогодні пакетом, так як півроку тому цей зал пакетом голосував за уряд Гончарука. Але хотів би, щоб ми так само розділяли і відповідальність. Тому що, друзі, ми в одному човні, який пробив дно, і ми всі течемо. Давайте не топити остаточно Українську державу і економіку України. Давайте створимо уряд національного порятунку, і кожен візьме на себе частку відповідальності (*Шум у залі*).

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Юріївна Устінова.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Ви знаєте, коли я дивлюся наліво, бачу контрреволюцію режиму, який ми виганяли з Майдану. Але ця контрреволюція під масками нових облич. Так ось я хочу вам розказати, хто ці нові обличчя, які сидять зараз ліворуч.

Нам намагаються зараз продати як нове обличчя нового міністра охорони здоров'я, який вже був міністром охорони за часів Януковича. Нам намагаються сказати, що новим обличчям є пан Гутцайт, якого вони вигнали зі свого списку, який ішов під № 81, тому що був занадто нашкварений – у нього бізнес в Росії, а його бізнес-партнери – це люди, які воюють у російській армії, офіцери російської армії, але зараз його пустили в уряд. У нас тут є пан Уманський, якого дуже добре знають ті, хто працює у сфері економіки. І коли ви нам розкажете, що іграшки треба передати дитячим будинкам, то пан Уманський свого часу підписав розпорядження щодо 79 мільйонів гривень, які були передані компанії Саші Януковича, які потім через прокладки були виведені, хоча мали піти на будівництво «Охматдиту». Тому, розказуючи про те, куди треба передати іграшки, краще подумайте, кому ви передаєте гроші, і куди ця людина свого часу їх відправляла.

Міністр соціалістики – людина, яку свого часу призначав на посаду голови Державної служби зайнятості Віктор Янукович. А ви знаєте, як за часів Віктора Януковича отримували посади.

Ну, і насамкінець. Дуже важко собі уявити, як зал голосуватиме законопроект про землю, коли немає міністра аграрної політики. Також хочу нагадати, як багатьом із вас було соромно тиснути на кнопку за Кабінет Міністрів, коли ви бачили там старого нового Арсена Авакова. Скажіть, зараз, коли після справи Шеремета і знущань над волонтерами, вам вже не соромно буде голосувати? Це нове обличчя в цьому новому уряді?

Тому я хочу сказати одне, фракція «Голос» не підтримує цього цирку і формування уряду Януковича. Я прошу кожного, хто сьогодні голосуватиме за цей уряд, десять разів подумати, чи готові ви бачити такі нові обличчя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

УСТІНОВА О.Ю. Фракція «Голос» не буде далі брати участі в цьому засіданні (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Михайлівна Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Наталусі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха Дмитро Андрійович.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Шановна президіє! Шановний пане Денисе! Шановні кандидати на посади міністрів! У цьому залі знаходиться людина, яка, щонайменше, двічі у своєму житті вже зробила неможливе, – обрана Президентом України і забезпечила наявність у цьому залі монобільшості, частиною якої ми всі є (*Оплески*). Тому, незважаючи на пафосність цієї заяви, думаю, через шість місяців дуже важких спроб ми очікуємо третього неможливого – щоб уряд здійснив ті реформи, які були задекларовані партією «Слуга народу» і Президентом України під час своєї передвиборчої кампанії.

Що це за реформи. Ми говорили про багато проблем. І, повірте, коли наш комітет ухвалював звіт уряду, ми разом з колегами мали можливість поставити найнезручніші питання. Але це неможливе було зроблено не стосовно минулого, а на повісті майбутнього. Саме про майбутнє ми й хотіли би поговорити. Ми хотіли би, щоб у майбутньому уряд займався не лише людиноцентризмом, а й україноцентризмом, щоб Україна і українці стали такими, які є кінцевими бенефіціарами всіх ваших дій і всіх ваших реформ. І ми віримо, що ви здатні це зробити. Ми хотіли би, щоб Україну сприймали не як нужденну державу, державу-жертву чи молодшого брата, а як державу-партнера, конкурента, суперника. І це означатиме, що ми почали нарешті відстоювати інтереси не людей різних національностей, на різних посадах з різними цілями і різною метою, а інтереси саме українців, людей з українським паспортом, які розраховують на нас, на пана Президента і тепер уже на вас. Ми хотіли би, щоби цей уряд став урядом не прориву, а спокою. Тому що, як на мене, людям бракує відсутності стресу. Політика, життя в країні, війна, економічні злидні – це безперервний стрес, за зниження якого вам належить поборотися. Ми зі свого боку спробуємо зробити все, щоб вам у цьому допомогти.

І насамкінець. Як голова економічного комітету хочу сказати, що ми не раз робили зауваження уряду про те, що вони ідеологізують економіку. Але консенсус був такий, що люди розраховували на невидиму руку ринку, яка, напевно, була настільки невидима, що її рятівного ефекту за шість місяців так і не відчули. Ми розраховуємо почути відчутну і видиму руку уряду, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу (*Шум у залі*). За всієї поваги до вас, але правила одні для всіх.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція

«Батьківщина». Шановні колеги! Держава – це насамперед якісні або неякісні сервіси, керівництво, яке здатне аналізувати і приймати рішення, щоб мінімувати всі негативні наслідки. Наш парламент працює півроку, але рівень недовіри до парламенту і до уряду – вже 70 відсотків.

Пане Прем'єр-міністре, невиконання плану за доходами становить 35 мільярдів, запозичень у минулому році більше, ніж ми планували, – на 70 мільярдів, падіння промислового виробництва лише в грудні – мінус 8,3 відсотка, найбільше за рік скоротилися обсяги виробництва електроенергії – 11,8 відсотка, падіння у переробній і видобувній промисловостях – мінус 4,5 відсотка. Стосовно моєї рідної агарної галузі, то капітальні інвестиції скоротилися на 11,3 відсотка. Дуже показова стала ситуація щодо заборгованості із заробітної плати – 3 мільярди. Бюджет, пане Прем'єр-міністре, в прискореному режимі летить у прірву, хаос і безлад у державному керуванні.

Що потрібно робити. Кардинальні зміни курсу. Пане Прем'єр-міністре, будь ласка, вникніть у той законопроект, який розглядається у Верховній Раді, про розпродаж української землі, за правилами, яких немає в жодній європейській країні, навіть, у світі. Це перше.

Друге. Якщо ви й далі продовжуватимете продавати державну власність у більшості випадків за безцінь, будете тиснути на малий бізнес прийняттям відповідних законів, не підтримуватимете законопроекти [№ 2644](#) і [№ 2645](#), це означає, що ви не будете змінювати курсу, у нас не буде майбутнього в цій країні.

Минулий уряд запам'ятався лише одним позитивним – вмінням робити гарні презентації. Пане Прем'єр-міністре, від усієї фракції прошу вас вникнути в суть того законопроекту, який сьогодні розглядає Верховна Рада. Це проект не про обіг землі, а про тотальний розпродаж українських чорноземів. Зверніться до аграрних асоціацій, фахівців, підтримайте, будь ласка, відкликання даного законопроекту. «Батьківщина» дуже просить і наполягає на цьому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Президенте! Шановні спікере, новообраний Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Зараз у мене дежавю п'ятимісячної давності. П'ять місяців тому, за 20 хвилин до голосування, з'явилися прізвища міністрів, яких ніхто не бачив в очі, за яких проголосувала більшість. За п'ять місяців цей уряд втратив довіру людей. І я сподівався, що ці помилки будуть враховані, призначення нового уряду пройде більш цивілізовано, відкрито,

а, найголовніше, міністри й урядовці представляють своє бачення того, як вони виводитимуть свої галузі, які їм довіряють, з прірви, в якій опинилася вся країна в економічному плані після діяльності попереднього уряду. Цього, на жаль не сталося. Тому ми не будемо голосувати за склад Кабінету Міністрів у такому форматі. І це не тому, що є якісь претензії до особистостей, ми їх здебільшого не знаємо, хоча наша фракція із задоволенням проголосувала б за Іллю Ємця, тому що він патріот вітчизняної медицини, і ми розуміємо, що буде за неї боротися, а не так, як інші «варяги». Ми проти принципу, як було представлено це призначення в парламенті України. Це перше.

І друге. Користуючись тим, що в залі присутній Президент країни, хочу запитати його. Володимире Олександровичу, за вас проголосувало 73 відсотки громадян України на виборах Президента у другому турі, сьогодні стільки ж громадян – 70 відсотків – причому тих самих, хто голосував за вас, проти закону про землю у тому вигляді, в якому він зараз знаходиться в парламенті. Цей законопроект про землю, про так званий ринок землі, проти наших фермерів, проти тих, хто сьогодні володіє паями. Він пролобійований міжнародними фінансовими корпораціями, і нічого хорошого для країни не дасть. То навіщо ламати через коліно суспільство, яке голосувало за вас? Наша фракція наполягає, щоб цей законопроект був відкликаний, відпрацьований так, щоб відповідав інтересам фермерів і суспільства України, проведений через референдум, щоб люди його підтримали, і потім внесений в зал для голосування.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Приходько.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Жовківський, Яворівський райони, Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні нам пропонують поспіхом, підкреслюю, поспіхом розглянути у парламенті новий склад уряду. Навіщо це відбувається? Минулий уряд не зумів за півроку показати конкретних результатів своєї роботи, правильно комунікувати з людьми, особливо, з органами місцевого самоврядування на місцях, минулий склад уряду так і не надав якихось нових нестандартних, креативних ідей щодо того, аби розв'язати проблеми, з якими наша держава бореться останні роки. Підкреслюю, окрім цих проблем, сьогодні ми бачимо і негативні тенденції у світовій економіці, які, беззаперечно, вплинуть на Україну.

Тому новий склад уряду повинен сконцентрувати свою увагу на питаннях розвитку економіки, розвитку промисловості, на гідному соціальному забезпеченні наших громадян і на обороні нашої держави. Сьогодні країні потрібен

уряд професіоналів без політичних амбіцій і без бажання сподобатися пану Президенту або монобільшості, які, як сказав Прем'єр-міністр, готові брати відповідальність на себе за галузі, які вони хочуть очолити.

І останнє, важливе. Зрозуміло, що в складних ситуаціях усім дуже хочеться швидких простих рішень. Але, на жаль, так не буває. І сьогодні замість планового виваженого професійного обговорення по фракціях і групах з кандидатами на посади міністрів, щоб депутати зрозуміли їх бачення розвитку галузей, стратегію роботи, натомість ми, депутати, дізнаємося про кандидатів на посади міністрів із засобів масової інформації. Це ненормально. Ми знову спішимо. У такій ситуації швидких і якісних рішень не бу-ва-є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів записатися на виступи. Регламент – 6 хвилин.

Шуфрич Нестор Іванович, потім – Камельчук, і будемо переходити до голосування. Тому прошу запросити народних депутатів до залу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні пане Президенте, пане спікеру, новообраний Прем'єр-міністре України! Ви знаєте, я не можу не згадати 29 серпня минулого року, коли ми звернулися до новообраного на той час уряду з побажанням успіху, хоча і з великим застереженням та великою стурбованістю. Ми не вірили в той уряд, але бажали успіху, тому що успіх будь-якого українського уряду – це успіх і життя наших громадян. Зараз ніхто не має можливості дати 100 днів будь-якому новому Кабінету Міністрів України, і у вас, пане Прем'єре, також немає цих 100 днів. 100 днів було у вас, пане Президенте, і ви ними скористалися.

Першою оцінкою роботи нового уряду, і коли нам все стало зрозуміло, був закон про Державний бюджет України, який був продовженням того закону попередньої влади. Ви, маючи можливість його покращити, отримавши від найкращих попередників, змогли його зробити ще гіршим, і це, на жаль, люди відчували на собі миттєво.

Ви знаєте, я вірю в символізм у цьому залі. Ви забули назвати не просто жінку – кандидата на посаду міністра, а кандидата на посаду міністра саме соціальної політики, адже саме зростання пенсій від вас чекають люди. 1638 гривень – це вирок сьогоднішній владі. Маючи можливість збільшити пенсії, направили гроші багато куди, крім на потреби пенсіонерів – 11 мільйонів наших громадян.

Шановний Президенте України, сьогодні ви визнали, що помилилися. Так, це прояв певної сили. Але я дуже хотів би, щоби ці помилки не стали системними, тому що кожна помилка – це життя наших громадян. Сьогодні ми ще, можливо, маємо якийсь шанс, але я сумніваюся, що цей уряд зможе це зробити,

тим паче в умовах, коли сьогодні декларується небажання виходити з практицизму, реалій життя, в яких ми живемо. Ми маємо служити людям! Якщо цього не буде...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

До слова запрошується народна депутатка Ольга Михайлівна Василевська-Смаглюк, фракція «Слуга народу».

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановний пане Президенте! Шановний Прем'єр-міністре! Шановні колеги! Я вітаю прагнення Президента України і наше з вами змінити той уряд, який, на жаль, не виконав своїх зобов'язань, бо в нас немає часу на роздуми, нам потрібно діяти. І я дуже вдячна вам, пане Президенте, за вашу чутливість до бажань і прагнень людей. А чого хочуть люди? Насправді люди хочуть не облич, тих чи інших, молодих, старих, а змін. Люди хочуть візії, стратегій, хто ми, куди ми йдемо, яке місце наша країна має займати на світовій арені. Пане Прем'єр-міністре, ви розпочали цю дискусію, але нам потрібна не дискусія, а конкретні дії. Про роль та місце України ви маєте сказати нам, де її місце, яка наша стратегія. Нам потрібно побороти тіньову економіку, 70 відсотків якої зараз знаходиться ви самі здаєте де. Нам потрібно підвищити людям зарплати та пенсії, не залізаючи в борги і не друкуючи гроші. Як це зробити? Я прошу вас дати відповіді на ці запитання тут і зараз.

Мене журналісти запитують, чи готова я розділити політичну відповідальність за той уряд, який щойно пішов, і той, який прийде. Я вам кажу: «Готова». Але я вірю в те, що ви прийшли сюди не спробувати, а досягти. Тому що, якщо ми знову через півроку будемо міняти уряд, думаю, звільненням це не обійдеться. Народ України нам цього не пробачить.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на виступи, вичерпаний. Переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу і зайняти свої робочі місця.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про призначення членів Кабінету Міністрів... *(Шум у залі)*.

Дивіться, процедура така. Ми зараз призначаємо новий склад Кабінету Міністрів України, після цього – міністри закордонних справ і оборони. Далі голосуємо за звільнення попереднього уряду, бо він перестає бути діючим після

затвердження нового (*Шум у залі*). Що? (*Шум у залі*). Почекайте, після цього ми голосуємо про звільнення, щоб людям могли зробити запис у трудовій книжці, потім приймає присягу новий уряд, і лише після прийняття присяги він стає правочинним. Правильно? Усе.

Шановні колеги, відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про призначення членів Кабінету Міністрів відповідно до подання Прем'єр-міністра України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Прошу Апарат Верховної Ради України оформити наше рішення відповідною постановою.

Прошу показати по фракціях і групах.

Партія «Слуга народу» – 228, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 0, «Довіра» – 17, позафракційні – 14.

Ще раз всім дякую.

Шановні колеги, вітаємо вас (*Оплески*). Я розумію, що ви набудете своїх повноважень лише після складання присяги, але, все-таки, прошу вас, окрім кандидатів на посади міністра оборони та міністра закордонних прав, зайняти свої місця в ложі уряду.

Шановні колеги! Відповідно до статей 85, 106 та 114 Конституції України міністр оборони України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Президентом України відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 Конституції України було внесено подання на призначення Тарана Андрія Васильовича міністром оборони України. Відповідні матеріали вам всім надані.

Слово для виступу надається представнику Президента України у Верховній Раді України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вельмишановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Шановні колеги, присутні! Відповідно до статей 85, 106, 114 Конституції України міністр оборони України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України. Відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України Президентом України було внесено відповідне подання до Верховної Ради України про призначення Тарана Андрія Васильовича на посаду міністра оборони України. Від імені Президента України прошу підтримати це подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Є.

Хто бажає виступити від фракцій і груп в обговоренні, прошу записатися на виступи.

Володіна, я так розумію, не наполягаєте? Дякую.

Бондар Вікторе Васильовичу, наполягаєте? Будь ласка.

БОНДАР В.В. Ми розуміємо, що абсолютна прерогатива Президента визначати в такий важкий для країни час, коли країна знаходиться в стані військового конфлікту на сході, кандидатуру на посаду міністра оборони. І за Конституцією, і по суті – це прерогатива Президента. Ми будемо підтримувати це голосування і не будемо тягнути час зайвим обговоренням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Несторе Івановичу, не наполягаєте? Дякую.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Федіні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Після цього переходимо до голосування.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Вельмишановне товариство, пане Президенте! Напевно, говоритиму непопулярні речі, тому що на передовій таки стріляють, на передовій таки розриваються гранати. І позатим, що в нас люблять казати, що тиша і ми рухаємося до миру, лише за 2020 рік вже загинуло 17 військовослужбовців. Ми маємо багато поранених, ми маємо масовані обстріли, ми маємо захоплення наших позицій і ще дві спроби прориву нашої лінії оборони московським агресором. Зараз я скажу, напевно, істину для всіх: мир визначається не тим, що ми перестаємо стріляти, а тим, наскільки ми заставимо агресора забратися з нашої землі. А для цього потрібна сильна і боєздатна армія. Сильна і боєздатна армія, тим паче мотивована, не робиться через відведення військ, скорочення програм, зокрема ракетної, не твориться переслідуванням ветеранів та військовослужбовців, а тим паче їхньою дискредитацією. Щоб армія була сильна і мотивована, ми маємо впроваджувати стандарти НАТО, розвивати співпрацю з нашими європейськими закордонними партнерами, підвищувати рівень забезпеченості. Але ще більше, пане Президенте, військовослужбовці мають відчувати надійний тил і не бути десь на узбіччі нашої держави. Бо так виглядає, що в нас не вистачає часу ані вшанувати

загиблих хвилиною мовчання, ані зустріти їх належним чином. Загиблих в авіа-катастрофі зустрічали з почестями, а загиблих у зоні АТО чомусь стараються навіть на офіційному рівні не згадувати.

Хочу сказати важливу річ. Коли вбили турецьких військових, ви бачили реакцію Туреччини. Усьому світу показали, що турецьких військових вбивати не можна. Я хочу, щоби моя держава таким самим чином заступалася за свою армію, і тоді вона здатна буде нас захищати (*Оплески*). Ми хочемо, щоб у нас був міністр оборони, міністр оборони саме України. А ще ми хочемо, щоб Верховний Головнокомандувач був на передовій захисту безпеки і оборони нашої держави, а конструктивну критику сприймав, як заклик до активізації і боротьби за державу. Боріться, будь ласка, за нашу державу, як лев.

Користуючись нагодою, шановні колеги, гості, запрошені, прошу піднятися і хвилиною мовчання вшанували того бійця, загиблого вчора, про якого навіть ніхто не хоче згадувати. Наші бійці – це наша гордість і сила! Вічна пам'ять герою!

(Хвилина мовчання).

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Тарана Андрія Васильовича Міністром оборони України» ([№ 3169](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Вітаю вас, пане міністре (*Оплески*).

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 239, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 17, «Голос» – 0, «Довіра» – 17, позафракційні – 12.

Наступне питання порядку денного. Відповідно до статей 85, 106 та 114 Конституції України міністр закордонних справ України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України. Президентом України відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 Конституції України було внесено подання про призначення Кулеби Дмитра Івановича міністром закордонних справ України. Відповідні матеріали вам роздані.

Слово для доповіді надається представнику Президента України у Верховній Раді України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О. Вельмишановний пане Президенте! Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Шановні присутні! Відповідно до статей 85, 106, 114 Конституції України міністр закордонних справ України призначається Верховною Радою за поданням Президента України.

Реалізуючи свої повноваження, визначені пунктом 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України, Президент України вніс відповідне подання до Верховної Ради України про призначення Кулеби Дмитра Івановича на посаду міністра закордонних справ України. Прошу від імені Президента України підтримати це подання та проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Скажіть, є необхідність в обговоренні? (*Шум в залі*). Можемо голосувати? Ні?

Будь ласка, запишіться на виступи. Спокійніше. Немає питань.

Люшняк Микола Володимирович.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, самовисуванець). Прошу підтримати без обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марині Бардіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бардіна Марина Олегівна.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я, власне, хочу привітати рішення Президента про призначення пана Кулеби на посаду міністра закордонних справ. Ми радо підтримаємо цю кандидатуру.

Пане майбутній міністре, хочу закликати вас до приєднання країни до міжнародної організації «Партнерство Біарріц», метою якої є впровадження прогресивних законодавчих рамок щодо гендерної рівності, яке ми разом з вами почали, його підтримують партнери «Групи семи». І тут я трохи апелюватиму до опозиції, тому що влада працює, Президент Зеленський займає персональне

лідерство в питанні гендерної рівності в політиці, і, думаю, уряд ще продемонструє це, і ми й далі будемо впроваджувати її на національному рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Немиря Григорій Михайлович, «Батьківщина».

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Президенте! Шановні колеги! Зі свого власного досвіду я знаю, що людина формується не тоді, коли подають подання на призначення, а все своє життя. І в житті майже у кожного буває момент істини.

Я дивлюся на Дмитра Кулебу і пригадую, що в 2011-2012 роках він так само був такий гарний, з красивою краваткою, такою червоною, може, іншою, хусткою. Тоді він працював у центральному апараті Міністерства закордонних справ. Це було за часів Януковича, тоді, коли опозиція сиділа в тюрмах за політично вмотивованими вироками, коли вже зрів Майдан. Дмитро Кулеба, який акуратно щоранку приходив до МЗС і був ключовою контактною особою між групою політтехнологів, із яких двоє чи троє знаходяться зараз в американській тюрмі, і людьми у Вашингтоні. У матеріалах прокурора Мюллера ви можете знайти переписку, одним із авторів якої був Дмитро Кулеба, коли він лобював за дорученням керівництва (безумовно, це не його ініціатива, він виконував накази), щоб не приймалася резолюція, яка закликала до звільнення політв'язнів – Юлії Тимошенко та інших. Він казав: «Нехай вибори пройдуть, а потім, можливо, приймете цю резолюцію». І ви, пане Кулеба, казали, що Янукович – *big guy* (великий хлопець) особисто за цим слідкує. *Big guy* за цим слідкував.

Володимире Олександровичу, вас не можна назвати *big guy* у цьому сенсі, але ви – Президент України. Я не думаю, що отакі речі з моральної точки зору, з точки зору цінностей, про які можна говорити, можна так легко, мимохідь, ігнорувати. Я кажу це, тому що через це пройшов. Я хочу, щоб люди, які голосуватимуть, знали і це більше не повторювалося. Якщо це знову й знову повторюватиметься, ми знову отримаємо те, що отримав Янукович (*Оплески*).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку Тарасу Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні друзі! Шановний пане Президенте України! Перед голосуванням щодо призначення міністра закордонних справ, слухаючи позицію Прем'єр-міністра України, ми хочемо чути не пишномовні фрази, а почути, що буде незворотність євроатлантичного курсу Української держави. Це перша позиція.

Друге. Ми розуміємо, що попередній міністр закордонних справ пан Пристайко не був найгіршим міністром закордонних справ. Знаємо, він останнім часом заявляв, що Мінському процесу є альтернативи, їх треба шукати. Ми хочемо почути з вуст Прем'єр-міністра України, насамперед міністра закордонних справ, чи, дійсно, буде пошук альтернативи Мінському процесу. Ми хотіли би чути міністра закордонних справ з трибуни Верховної Ради, щоб він був доступний для представників фракцій, депутатського корпусу в цілому під час підготовки наступних зустрічей в Нормандському форматі.

І ще один момент. Нещодавно неодноразово чули з вуст представників мобільності про постачання води до окупованого Криму. Наша позиція, що цього категорично не можна робити. Але ми хотіли би почути позицію уряду і майбутнього міністра закордонних справ про те, чи продаємо ми воду окупанту чи ні, яка наша позиція і наскільки ми будемо послідовні в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Президенте! Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Конституційні повноваження Президента України – вносити до Верховної Ради подання щодо кандидатури на посаду міністра закордонних справ. Наша фракція визначилася – ми не підтримуємо кандидатури, поданої Президентом, з декількох причин.

Перше. Ми так і не почули, як діятиме цей кандидат на посаді міністра закордонних справ. Якщо візьмемо досвід попередника, то пан Пристайко, я зі здивуванням прочитав, що він ще залишився в Кабінеті Міністрів України, абсолютно не дотримувався Конституції України і присяги, яку складають члени уряду.

Наведу приклад. Є стаття 25 Конституції України, яка чітко і ясно говорить, що держава гарантує піклування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами. Коли ви голосували за те, щоби позбавити законних пенсій громадян України, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, ви порушили і Конституцію України, і рішення Конституційного Суду України.

Ви, фактично, забрали власність громадян, бо пенсія – це відкладена заробітна плата, власність наших громадян, і держава зобов'язана її платити, незалежно на якій території вони знаходяться.

Друге. Є стаття 35 Конституції України про те, що в нас держава не втручається в діяльність церкви. Коли наші дипломати втручаються в діяльність церкви і кажуть, яка церква правильна, а яка ні, чомусь їх в той день не звільняють, хоча зобов'язані це зробити. Коли міністр закордонних справ заявляє, що він не визнає державного свята – 9 травня, записаного в законі, він за це має бути звільнений зі своєї посади (*Оплески*).

Саме тому я закликаю міністра закордонних справ, якого буде призначено, насамперед дотримуватися Конституції України і присяги, яку складуть члени уряду на вірність Українському народу. Я просив би пана Президента контролювати це питання, бо це ваші повноваження і функції, щоб люди, які порушують закон, не мали можливості працювати на своїх посадах. Ми за те, щоб вони працювали в інтересах громадян України, в інтересах усіх співвітчизників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Після цього перейдемо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановний пане Президенте! Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Ми розуміємо, що Президент України має повне право і всі повноваження визначатися з кандидатурою очільника Міністерства закордонних справ. Але ми також розуміємо, що Президент має нести повну відповідальність за ту політику, яку він впроваджує на зовнішньополітичній арені.

Наша фракція не голосуватиме за нового міністра закордонних справ. Справа не в прізвищі, а в тому, що насправді ця політика формується на Банковій, але навіть не в кабінеті Президента України. І там, в Офісі на Банковій, звідки даватимуться вказівки, які муситиме виконувати новий міністр закордонних справ, сьогодні формується та зовнішня політика України, яка є зовнішньою політикою, що руйнує антипутінську міжнародну коаліцію. Насправді там формується така політика, яка є політикою опущених очей, неназивання чорного чорним, а білого білим, політика підтримки агресора через виконання його завдань і забаганок, політика капітуляції перед ворогом, політика «надо просто перестать стрелять».

З ким плануєте будувати мир, пане Президенте? Заглядаючи знову в очі Путіну, з ним будете будувати мир? Тому сьогодні, на жаль, прізвище на чолі МЗСу абсолютно неважливе. Наших дипломатів перестали чути, їх ідеї вже не доходять до Офісу на Банковій. Наш дипломатичний фронт, яким ми протягом останніх п'яти років реально пишалися, так само, як і нашими вояками, сьогодні захлинувся через цю зовнішню політику. Для нас важливо йти до перемоги. Ми

готові підставити вам, пане Президенте, плече для перемоги, але принижуватися ми не будемо. Для нас політика зрадництва не є варіантом, для нас політика капітуляції не є варіантом, і це для нас принципово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на обговорення, вичерпаний. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про призначення Кулеби Дмитра Івановича Міністром закордонних справ України» ([№ 3170](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

«Слуга народу» – 242, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 0, «Довіра» – 16, позафракційні – 12.

Вітаю, пане міністре закордонних справ. Займіть місце в ложі уряду.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам запропонований до розгляду проект Постанови Верховної Ради України «Про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» ([№ 3171](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати. Це старий уряд, про який ми так багато говорили. Після цього буде присяга.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, чи потребує це питання обговорення? Можемо голосувати? Проект розданий вам.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови Верховної Ради України «Про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» ([№ 3171](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 336.

Рішення прийнято.

Дякую.

Покажіть по фракціях.

Шановні колеги, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» члени Кабінету Міністрів у день свого призначення перед вступом на посаду складають присягу на пленарному засіданні Верховної Ради

України. При формуванні нового складу Кабінету Міністрів України присягу зачитує Прем'єр-міністр України, її текст підписує кожен член Кабінету Міністрів України.

Слово для зачитування тексту присяги надається Прем'єр-міністру України Денису Анатолійовичу Шмигалю.

ШМИГАЛЬ Д.А. Присяга члена Кабінету Міністрів України:

«Я, Шмигаль Денис Анатолійович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства. 4 березня 2020 року».

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні члени Кабінету Міністрів України, я вас вітаю зі вступом на посаду, бажаю успіхів. Бажаю всім досягнення тих цілей та виконання тих обіцянок, які ви давали, які давав парламент і яких очікують від нас люди.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного – про діяльність Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора у сфері подолання корупції в Україні і зміцнення правопорядку.

Пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідачам – до 5 хвилин на виступ, на запитання від депутатських фракцій і груп (по два запитання) – 1 хвилина на запитання, 2 хвилини на відповідь, на виступи народних депутатів України – до 6 хвилин. Немає заперечень?

Шановні народні депутати, слово для доповіді надається міністру внутрішніх справ України Арсену Борисовичу Авакову.

Шановні колеги, думаю, у вас ще буде час привітати уряд. Давайте поки що заслухаємо представників правоохоронних та антикорупційних відомств.

Галино Ігорівно, за всієї поваги, займіть своє місце.

АВАКОВ А.Б., *міністр внутрішніх справ України.* Шановний народе України! Вельмишановний пане Президенте! Шановні народні депутати! Я не міністр охорони здоров'я, але почну з найактуальнішої теми – поширення

коронавірусної інфекції. Завтра ми відчиняємо двері медичного центру в Нових Санжарах після обсервації, і наші співгромадяни нарешті завершать свою складну подорож додому. Це знакова подія для нас, для всієї держави і для МВС.

Інцидент 20 лютого показав не лише схильність наших громадян піддаватися впливу провокацій, а й спроможність підрозділів МВС діяти ефективно, злагоджено, рішуче, поважаючи права громадян. Ми змогли у складних умовах забезпечити трансфер евакуйованих у належному режимі безпеки. Наші поліцейські, нацгвардійці відпрацювали толерантно, без застосування гумових кийків, сльозогінного газу та інших силових засобів. Із гідністю доповідаю, що під час сутичок – жодного потерпілого серед цивільних. На жаль, постраждали 9 правоохоронців, один і досі в лікарні з тяжкими пораненнями. МВС готує і надалі забезпечувати карантинні умови, необхідні для недопущення поширення коронавірусу в Україні, так само швидко і якісно, як ми організували систему температурного скринінгу на кордоні, як ми діяли вчора в Чернівцях і будемо діяти далі.

Щодня ми відповідаємо на виклики часу і проходимо випробування. Така у нас робота. Усе, що трапляється в Україні, від коронавірусу до порушень по лінії розмежування на Донбасі, від масових заходів до надзвичайних подій – все це відповідальність МВС. Водночас ми виконуємо свою щоденну роботу за всіма напрямками: Національна поліція, Національна гвардія, Державна прикордонна служба, Державна служба надзвичайних ситуацій, Державна міграційна служба, сервісні центри та інші – від боротьби із злочинністю, тушіння пожеж, захисту кордону і гуманітарного розмінування до впровадження системи «шкільних поліцейських».

Хочу стисло доповісти декілька показників щодо діяльності Національної поліції. Почнемо з найтяжчого виду злочину – умисного вбивства. Це найточніший показник, бо, як кажуть, труп не приховати. Я ілюструю виступ декількома слайдами. Ми звели дані, починаючи з 1960-х років, і ви зараз бачите об'єктивну картину: кількість умисних вбивств у минулому році відповідає середньому рівню в мирні роки. Додам, що рівень розкриття цих тяжких злочинів зараз становить 93,5 відсотка, і це теж дієва превенція.

А це цифри звітності за минулий рік. В Україні зменшилася кількість: умисних убивств – на 5 відсотків, тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, – на 13 відсотків, розбоїв – на 15 відсотків, грабежів – на 18 відсотків, крадіжок – на 16 відсотків, викрадень автомобілів – на 17 відсотків. Такі результати свідчать про фахову роботу поліції (патрульних, оперативників карного розшуку), а ще, сподіваюся, про позитивні зміни в суспільстві, про зміну його настрою від невпевненості і розпачу до надії і оптимізму.

Ще кілька показників нашої роботи за минулий рік: знешкоджено 275 організованих злочинних груп, виявлено майже 2000 кримінальних правопорушень у сфері кібербезпеки, 536 особам оголошено про підозру у кіберзлочинах, ліквідовано 40 міжнародних каналів надходження в Україну наркотичних засобів.

До речі, позавчора ми припинили діяльність найбільшої в Україні інтернет-мережі з продажу наркотиків та вилучили наркотичних речовин на 110 мільйонів гривень. Викрили всю ланку – від лабораторії, що виробляла 100 кілограмів психотропних речовин на місяць, до мережі виконавців, які робили закладки, і лідерів злочинної організації. Розповсюдження наркотиків на вулиці і через Інтернет серед молоді – бич нашого сучасного суспільства. І тому ми робимо у своїй роботі окремий акцент саме на цьому виді злочинності, поряд з викриттям великих каналів постачання наркотиків із-за кордону.

Загалом Національна поліція є найбільшим у державі утримувачем наркотичних препаратів. Оцініть обсяги вилучених наркотиків, які зараз у нас зберігаються: канабіс – 2 тонни, героїн – 1,1 тонни, кокаїн – 1,1 тонни, амфетамін – 400 кілограмів, гашиш – 300 кілограмів тощо. У мене прохання до народних депутатів визначитися зі способом реалізації цієї сировини на користь державного бюджету та української медицини.

Ідемо далі. Державною службою України з надзвичайних ситуацій з початку року здійснено гуманітарне розмінування в зоні розведення військ на території 314,2 гектара. Щотижня очищається 22,5 гектара небезпечної території.

Минулого року в семи регіонах розпочато проект «Поліцейський офіцер громади» із забезпечення безпеки та надання якісних поліцейських послуг у територіальних громадах. У 2020 році плануємо поширити його на всю територію України, це майже 300 тисяч населених пунктів.

У сфері публічної безпеки запроваджуємо скандинавську модель роботи поліції під час проведення масових заходів із залученням поліції діалогу. До речі, минулого року відбулося 60 тисяч масових заходів за участі 21,5 мільйона осіб. При цьому кількість постраждалих громадян під час їх проведення знизилася порівняно з попередніми роками на 54 відсотки, постраждалих поліцейських – на 56 відсотків.

Запроваджуємо інформаційну систему відеоспостереження «Гарпун», до якої підключено майже 2 тисячі інтелектуальних камер з функцією відеоаналітики. Вони здатні розпізнавати номерні знаки транспортних засобів та перевіряти їх причетність до вчинення правопорушень або викрадень.

Зупинюся на дуже болючій темі. Щотижня я звітую Президенту України про кількість загиблих на дорогах. Це страшні цифри. І дуже прикро, що в ДТП гинуть у десятки разів більше людей, ніж на війні. Прошу звернути увагу на динаміку смертності внаслідок ДТП за роками. За перший рік після створення патрульної поліції кількість загиблих знизилася на 23 відсотки. Ми зберегли 1000 людських життів, подумайтеся. А в наступні роки рівень смертності майже не змінюється. Це свідчить про необхідність більш щільного контролю за дотриманням правил дорожнього руху, а саме запровадження автоматичної фотовідеофіксації і спостереження. МВС до цього вже готове, проводимо підсумковий тест і починаємо цієї весни.

Шановні колеги, у мене досить великий перелік тем, і кожна варта окремої презентації, але я хочу виділити Єдину систему авіаційної безпеки та цивільного

захисту, в якій зараз працюють 8 гвинтокрилів, а будуть працювати 55 для нашої безпеки, для нашої медицини.

Ми розпочинаємо нову міжурядову програму між урядом України та урядом Франції щодо морської складової системи охорони кордону. Це питання я буду доповідати сьогодні окремо.

Хочу підкреслити, що за кількістю онлайн-сервісів МВС є найбільш розвиненим відомством в Україні – від електронного кабінету водія і онлайн-замовлення довідки про відсутність судимості та цифрових образів посвідчення водія в мобільному додатку «Дія». Ми реалізували їх спільно з Міністерством цифрової трансформації під керівництвом Михайла Федорова. Найближчим часом запрацює цифровий образ паспорта громадянина України, паспорта для виїзду за кордон.

І зараз я вам продемонструю ще одну новину, яку ми будемо пропонувати громадянам. Це додаток *Mu Pol*, ми скоро його презентуємо, і кожен зможе за його допомогою терміново зв'язатися з поліцією (*Оплески*).

Не вклався в час. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Арсене Борисовичу.

Шановні колеги, слово для доповіді надається Голові Службі безпеки України Івану Геннадійовичу Баканову.

БАКАНОВ І.Г., Голова Служби безпеки України. Всім добрий день! Шановний пане Президенте України! Шановний Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Шановний новообраний уряде! Дякую за можливість звітувати з цієї трибуни. Особисто я добре розумію, наскільки тема безпеки і правопорядку є важливою для кожного українця. Проте хочу окремо підкреслити, що безпека країни не любить піару, безпека – це передовсім конкретні дії та результати. І вони в нас є.

Стратегічні орієнтири оновленої Служби безпеки чітко визначені – це сучасна, ефективна служба, здатна нейтралізувати в зародку будь-яку загрозу. Вірю, що в цьому нам допоможе новий Закон «Про Службу безпеки України», який, сподіваюся, днями з'явиться у Верховній Раді України. Зазначу, ми вже змінили підходи в нашій роботі, тому зараз я зупинюся на найбільш резонансних досягненнях.

Отже, до конкретики. Говорячи про безпеку нашої країни, ми маємо згадати про 114 проваджень за лінією контррозвідки, 40 осіб за цими справами вже отримали судові вироки за державну зраду, шпигунство тощо. Ви скажете, що це не зовсім про боротьбу з корупцією, так, але це важливо для нашої країни, для наших громадян.

У сфері військово-технічного співробітництва ми викрили корупційні схеми, через які хотіли розікрасти понад 700 мільйонів доларів США. Також запобігли привласненню майна майже на 1,5 мільярда гривень у сфері оборонного замовлення.

Тепер – до точкових результатів у сфері боротьби з корупцією. За нашим поданням 225 службових осіб отримали повідомлення про підозру у здійсненні корупційних злочинів, 83 чиновники звільнено з посад, до різних строків засуджено 80 осіб. Весна прийшла, шановні депутати, саджаємо і будемо саджати! *(Оплески)*.

Буквально минулого тижня ми повідомили про підозру чиновнику з Держрезерву, який організував корупційну схему майже на 100 мільйонів гривень. Служба безпеки викрила схему заволодіння сотнями гектарів земель, яка реалізувалася завдяки колишньому керівництву Держгеокадастру в місті Києві. Здогадайтеся, про які кошти йдеться. Мова йде про збитки державі на майже 800 мільйонів гривень. І це не поодинокі випадки, це системна робота Служби безпеки України з викриття корупції.

Йдемо далі. Оновлена Служба безпеки України за останній час не дала заподіяти збитки державі на суму понад 25,7 мільярда гривень, а це, підкреслюю, два річні бюджети нашої служби.

Ми припинили діяльність схеми конвертаційних центрів із загальним обігом понад 4 мільярди гривень, зупинили роботу нелегальних казино та гральних закладів у шести регіонах України, заблокували роботу нелегальних автозаправних станцій по всій країні.

Ми посилили боротьбу з наркотрафіком. До прикладу, кілька днів тому ми затримали наркаторговців, які провозили партію кокаїну на суму майже 90 мільйонів гривень. Ділки протягом року хотіли поставити цієї отрути ще майже на 1,4 мільярда гривень.

Не так давно Служба безпеки вилучила найбільшу за всю історію партію контрабандних цигарок на суму 120 мільйонів гривень.

Пане Голово, я прошу додати ще хвилину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас є ще 30 секунд, думаю, вам вистачить.

БАКАНОВ І.Г. А сьогодні завдяки співпраці з Державною податковою службою в результаті детінізації ринку підакцизних товарів державний бюджет додатково отримав 500 мільйонів гривень.

При цьому ми не забуваємо про розслідування дуже резонансних кримінальних справ. Хочу нагадати, що нещодавно Служба безпеки України, проводячи спільну операцію з нашими партнерами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

БАКАНОВ І.Г. Ми затримали пана Левіна в Болгарії. І я впевнений, коли пан Левін приїде в Україну, ми швидко прискоримо розгляд справи щодо вбивства Катерини Гандзюк *(Оплески)*.

Я вдячний суспільству, Президенту, народним депутатам за підтримку змін, що відбуваються у Службі безпеки України. Окремо хочу зазначити, що

особисто я готовий до компромісу під час розгляду законопроекту «Про Службу безпеки України»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Геннадійовичу, це, як у справі: якщо не встигли, то втік (*Шум у залі*). Ні, Іване Геннадійовичу, уже колеги кажуть, що подвійні стандарти, тому що ми народним депутатам не додаємо часу. Іване Геннадійовичу, дякую (*Шум у залі*). Ні, Іване Геннадійовичу, за всієї поваги, регламент усім був доведений. Дякую.

Венедіктова Ірина Валентинівна, виконуюча обов'язки Директора Державного бюро розслідувань.

ВЕНЕДІКТОВА І.В., виконуюча обов'язки Директора Державного бюро розслідувань. Добрий день! Шановний народе України! Пане Президенте України! Пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати України, присутні! До вашої уваги представлені основні тези та статистичні дані про результати роботи ДБР. Вони вам роздані і додатковий матеріал виведений на екран.

Після призначення мною виявлені такі основні проблеми ДБР: кадрова неуккомплектованість; відсутність внутрішніх нормативно-правових документів, що регламентують діяльність; заблокована робота Ради громадського контролю; неналежне матеріально-технічне забезпечення, відсутність дієвої взаємодії з іншими правоохоронними органами, насамперед з Офісом Генерального прокурора.

На подолання зазначених проблемних питань протягом місяця виконано: створено нову організаційну структуру, розроблено найважливіші організаційні документи; проведено робочі зустрічі з керівництвом правоохоронних органів та з міжнародними організаціями; відсторонено від виконання службових обов'язків керівників низки територіальних управлінь, організовано аудит органів ДБР; сформовано слідчий підрозділ з розслідування справ, пов'язаних з подіями 2013-2014 років, запущена його робота і вже представлені перші результати; впроваджено систему щомісячного звітування перед суспільством.

Досягнуті результати, відомості про які вам надано: у провадженні – 16,5 тисячі справ, за два місяці нового року вручено 545 повідомлень про підозру, затримано 65 осіб, скеровано до суду 425 кримінальних проваджень. Але лише цифри і факти не мають жодного значення, доки злочинець не сидить у в'язниці, а гроші, одержані злочинним шляхом, не повернуті потерпілим чи відшкодовані в бюджет держави. Для цього необхідна злагоджена робота правоохоронної системи і системи правосуддя.

Хочу звернути вашу увагу на негативні процесуальні та організаційні чинники, що перешкоджають поставленій меті.

По-перше, визначення підслідності ДБР, яка перетинається з підслідністю НАБУ. У низці випадків це не просто дублювання функцій, а передача справ з одного органу в інший на будь-якій стадії і в рандомному порядку. Без

встановлення альтернативної підслідності ДБР буде займатися лише корупцією на нижчій та середній ланках.

По-друге, відсутність процедури заочного засудження особи, що ускладнює притягнення до відповідальності осіб, які переховуються за межами держави або на окупованих територіях.

По-третє, надмірно бюрократизована процедура під час досудового розслідування, необхідність узгодження слідчим майже кожної своєї дії з прокурором. Ми гаємо час, втрачаємо докази.

По-четверте, організація роботи Офісу Генерального прокурора побудована таким чином, що на даний час у більш як 1000 проваджень ДБР не призначено процесуальних керівників, відповідно їх фактичне розслідування заблоковано. Проте найстрашніше в цій ситуації, що Генеральний прокурор не лише приховує цей факт, а й заперечує. У понеділок я отримала з цього приводу листа. Саме тому вчора я направила лист у відповідь на 26 аркушах з номерами кримінальних проваджень, в яких не призначено процесуального керівника. Це 1272 кримінальні провадження, без закритих, без об'єднаних і без зупинених. А ви добре розумієте, що й у таких справах потрібен прокурор, принаймні для того, щоб громадяни могли оскаржити дії в суді. Ефективної роботи будь-якого органу досудового розслідування за такого порядку бути взагалі не може.

Крім того, дуже важливо зробити акцент на тому, що ДБР у політику не грається. І хай би хто що не казав про якусь політичну заангажованість, пов'язану з приходом до ДБР чинних народних депутатів, це робиться лише для власного піару.

Закон чітко передбачає (стаття 481 Кримінального процесуального кодексу України), що письмове повідомлення про підозру народним депутатам здійснюється виключно Генеральним прокурором. Немає такої процесуальної дії в даному разі – погоджувати чи не погоджувати підозру. Лише Генеральний прокурор уповноважений її скласти, слідчі ДБР не наділені такими повноваженнями і не можуть це робити стосовно народних депутатів.

Більше того, відповідно до Регламенту Офісу Генерального прокурора документи, що подаються на підпис Генеральному прокурору, готуються виключно працівниками ОГП.

Отже, складання, підписання, вручення повідомлення про підозру народному депутату є виключною прерогативою Генерального прокурора. Використання приміщень ДБР для цього – це також тільки його рішення як організатора.

ДБР – поза політикою і працює виключно на народ України і на державу Україна. Для нас всі рівні перед законом, ми дбаємо про захист всіх громадян незалежно від статусу і політичних уподобань (*Оплески*).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Валентинівно.

Слово надається Директору Національного антикорупційного бюро України Артему Сергійовичу Ситнику.

СИТНИК А.С., *Директор Національного антикорупційного бюро України.* Шановний Президенте! Шановні присутні! Перед тим, як почати свій короткий виступ, хотів би нагадати, що Національне антикорупційне бюро України вдруге звітує про результати своєї роботи перед Президентом, парламентом, урядом. Це було зроблено нещодавно, звіт був направлений до парламенту, публічно обговорений на засіданні Комітету з питань антикорупційної політики, але чомусь до конструктивної дискусії з приводу цього звіту ніхто не долучився, а зараз все-таки запросили до парламентського залу.

Чому так відбувається? Ну, частково це можна пояснити, подивившись, що відбувається біля парламенту. Біля парламенту стоять фури, стоять люди, які оплачуються олігархом, який зараз перебуває за кордоном, який викрав 1 мільярд 200 мільйонів гривень і замість того, щоб ці гроші повернути в бюджет, організовує заходи біля НАБУ, біля парламенту, біля уряду.

Інший приклад – кримінальна справа щодо «Приватбанку». Нещодавно Генеральний прокурор акумулював всі справи в НАБУ, зараз ці справи знаходяться на фінальній стадії і лише відсутність експертиз відкладає прийняття відповідних рішень на недалеке майбутнє. Відповідно всі ви знаєте, який олігарх здійснює медійну підтримку цих заходів, який олігарх організовує збір підписів у парламенті.

Наступна справа – «Укрнафта», 10 мільярдів збитків держави. Зараз іде процедура узгодження підозр у цій справі, у тому числі високопосадовцям. Знову-таки, відчуваючи рішення, яке наближається, йде такий звичайний тиск, який ми відчуваємо протягом останніх п'яти років, розслідуючи такі справи. І таких прикладів дуже багато (*Шум у залі*).

Тепер щодо цифр, якщо вам цікаво їх почути. 240 детективів Національного антикорупційного бюро за період існування бюро зробили більше, ніж тисячі слідчих до того. Я не буду довго говорити про цифри, назву декілька. Якщо говорити про посадки, про те, що ніхто не сидить за ґратами: на сьогодні у провадженні антикорупційного суду, утвореного 5 вересня 2019 року, перебуває 438 обвинувачень (це топ-посадовці, учасники злочинних організацій у сфері енергетики, практично в усіх сферах державного сектору економіки), 235 підозрюваних зараз перебувають у провадженні детективів (серед них міністри, керівники правоохоронних органів, керівники державних органів і багато-багато інших високопосадовців, понад 50 суддів) – усього 700 осіб. Сума збитків, встановлена у справі, яка зараз перевіряється, становить 230 мільярдів гривень. Половина цієї суми – це гроші, які були виведені з «Приватбанку». Половина, *вдумайтеся!* Це набагато більше, ніж транс МВФ, який ми ніяк не можемо отримати.

Тепер що стосується останнього періоду часу. 3 травня у кримінальних провадженнях, які розслідуються детективами Національного антикорупційного бюро, оголошено 148 підозр високопосадовцям. Кожні три дні оголошується підозра, кожні три дні справа скеровується до суду. І це відбулося, в тому числі, завдяки позиції Генерального прокурора, який забрав справи, продані колишнім

керівником Генеральної прокуратури, і дав можливість їх закінчити і направити до суду. На сьогодні 700 високопосадовців вже притягнуті до відповідальності, з них майже 500 перебувають на лаві підсудних.

І ще раз хочу наголосити і нагадати депутатам, що мандат Національного антикорупційного бюро закінчився після того, як ми переконали прокурора в тому, що у справі здобуто достатньо доказів і вона може бути передана до суду, далі – мандат антикорупційного суду. І нагадаю слова антикорупційного прокурора, який, виходячи із уже створеного антикорупційного суду, говорить про те, що до кінця року буде винесено до 100 вироків у резонансних кримінальних справах.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артеме Сергійовичу.

Слово надається Генеральному прокурору Руслану Георгійовичу Рябошапці.

РЯБОШАПКА Р.Г., Генеральний прокурор. Шановний пане Президенте! Шановні народні депутати! Шість місяців тому за підтримки глави держави і вашої підтримки ми розпочали реформу прокуратури. І я вважаю, що це є нашим, можливо, найголовнішим здобутком за останні шість місяців. Ми є єдиним правоохоронним органом, який розпочав реальну реформу, реальні зміни. Але за цей наш здобуток, нас і критикують, бо ми прибрати з прокуратури прокурорів, які зливали, продавали і купували справи, що дратує «решал» різного штибу не лише в центрі, а й у регіонах, тому що і місцеві князьки також втрачають недоторканність.

Інше, що нам закидають, – нібито відсутність посадок. Якщо взяти топ-корупцію, то всі в цьому залі знають, що створено окрему антикорупційну інфраструктуру – НАБУ, САП та антикорупційний суд, які відповідають за так звані топ-посадки. Усі в цьому залі так само знають, що Офіс Генерального прокурора не має впливу на цю антикорупційну інфраструктуру, і саме це було запорукою незалежності і ефективності цієї системи.

Якщо говорити про корупцію середнього рівня та нижче середнього, за останніх шість місяців, з вересня, 766 проваджень передано до суду, 880 осіб фігурують у цих провадженнях, 250 корупціонерів отримали вирок, тобто посадки такі є.

Мені було досить дивно дізнатися про те, що однією з претензій до Офісу Генерального прокурора є те, що ми нібито блокуємо чи не розслідуємо справу загиблої Катерини Гандзюк. Я не буду виправдовуватися. Учора батько Катерини звернувся з відкритим листом до Президента, він все про це сказав. Про це сказав сьогодні і Голова Служби безпеки України Іван Баканов. Саме завдяки нашим зусиллям ми змогли затримати Левіна, набагато далі просунулися в розслідуванні цієї справи.

Насамкінець скажу, що реформа прокуратури – це не моя забаганка, не моя ідея, це насправді сенс державної політики у правоохоронній сфері. Так, посадки – це важливо, це актуально, але це епізоди в житті країни, а реформа прокуратури – це її майбутнє життя на багато років уперед, і саме ми несемо за це персональну політичну відповідальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Георгійовичу.

Шановні колеги, переходимо до запитань. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання. Ми домовлялися на засіданні Погоджувальної ради, що буде по одному запитанню – одне коло і по другому запитанню – друге коло. Запитання можна ставити будь-кому із доповідачів.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добрий день! Перше запитання: як Генеральний прокурор ставиться до намірів керівництва ДБР ініціювати скасування закону про амністію майданівців і таким чином притягнути до можливої відповідальності тисячу учасників Революції Гідності?

Друге запитання: чому після скасування депутатської недоторканності Офіс Генерального прокурора ініціював кримінальну справу проти Софії Федини саме за політичними мотивами, через критику Президента Зеленського?

І третє запитання: чому ДБР, яке розташоване у Шевченківському районі Києва, завжди незаконно користується Печерським судом у сусідньому Печерському районі?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. Можна з місця.

Руслане Георгійовичу, сідайте, будь ласка. Думаю, так буде зручніше.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дякую за запитання. Щодо останнього запитання стосовно юридичної адреси ДБР, думаю, Директор ДБР сама зможе надати відповідь.

Щодо підозри, про яку було повідомлено Софії Федині. Були наявні формальні ознаки злочину, і ми не мали можливості вчинити інакше, ніж передбачено Кримінальним процесуальним та Кримінальним кодексами.

Можна повторити перше запитання? Вибачте, я забув. А, про скасування закону про амністію щодо справ Майдану. Я вважаю це безглуздою ідеєю (*Оплески*), у тому числі з юридичної точки зору, тому що це жодним чином не

покращить ситуацію. Але до цього закону необхідно внести зміни, бо там є щонайменше одна норма, яка заважає розслідуванню справ незалежно від того, хто міг бути особою, яка вчинила ці злочини. Ця норма, зокрема, стосується неможливості збирати докази, зберігати інформацію, і її необхідно виправити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Драбовський.

ДРАБОВСЬКИЙ А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 12, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Перепрошую, можна говорити? (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Валентинівно, зараз запитання, вибачте (*Шум у залі*). Я розумію, але у нас тут не дебати між ДБР і Генеральним прокурором, у рамках своєї відповіді... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, час вичерпаний. Ні, до одного доповідача (*Шум у залі*).

Дайте 1 хвилину Венедіктовій.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, щодо місця реєстрації ДБР. Офіційна реєстрація Державного бюро розслідувань – Кабінет Міністрів України по вулиці Грушевського. На сьогодні це офіційна адреса.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Драбовський Анатолій Григорович.

ДРАБОВСЬКИЙ А.Г. Дякую. У мене запитання до Голови Служби безпеки України пана Баканова. Ще влітку Президент дав доручення щодо боротьби з контрабандою. Що конкретно зроблено вашим відомством, що ви можете сказати?

Дякую.

БАКАНОВ І.Г. Дуже дякую за запитання. Насправді в матеріалах, які вам надані, є чіткі результати роботи, яка здійснюється Службою безпеки у двох напрямках: перший напрям – безпосередньо боротьба з контрабандою; другий напрям – боротьба з корупцією в митних органах. Насправді лише за останніх шість місяців сума конфіскованої контрабанди сягає 140 мільйонів гривень, засуджено 29 осіб.

Про питання, щодо якого влітку дав доручення Президент, я доповідав на засіданні Ради національної безпеки і оборони. Для того щоб більш ефективно протидіяти контрабанді, необхідно, на думку Служби безпеки України, здійснити лише дві речі: перше – повернути кримінальну відповідальність за

здійснення контрабанди; друге – налагодити в режимі онлайн обмін митною інформацією з країнами-партнерами.

Щодо першої позиції про необхідність запровадження кримінальної відповідальності за контрабанду ми провели консультації з Мінфіном, Державною податковою інспекцією, Національною поліцією, великим бізнесом, який на сьогодні готовий до реалізації такої ініціативи, хоча, вважаю, спочатку доцільніше запровадити кримінальну відповідальність за контрабанду підакцизних товарів.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне запитання – Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Дякую. Шановні друзі! По-перше, сьогодні ми не приймаємо жодного рішення, по-друге, ми хочемо не піару, а роботи на захист громадян і боротьби з корупцією. Сьогодні ми почули більше слів про боротьбу з різними правопорушеннями, аніж про стан економіки з вуст вже попереднього уряду. Тому в депутатській групі «За майбутнє», фактично, немає запитань до представників силового блоку в тому форматі, який визначений у рамках позачергового засідання, окрім одного символічного.

Ряд керівників силових відомств жаліються, що їм недостатньо повноважень. У мене запитання до Генерального прокурора як солідарного представника силового блоку. Згадуючи класика, яких вам ще повноважень бракує, пане Генеральний прокуроре, щоб завершити справи Майдану та інші резонансні справи, яких чекає суспільство?

Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Ну, я відповім колезі, який, мабуть, не дуже слідкує за тим, що відбувається, що ще з минулого року прокуратура вперше за більш як 20 років все-таки прийняла політичне рішення і відмовилася від повноважень щодо досудового розслідування. Це ті перехідні положення, дія яких тривала понад 20 років. Ми перші взяли на себе політичну відповідальність і не продовжували ці ігри з продовженням повноважень. Ми перші почали реформу в системі правоохоронних органів і ми є наразі єдиними, хто реальну реформу робить. Нових повноважень ми собі не просимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Киві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кива Ілля Володимирович.

КИВА І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий вечір, колеги! У мене запитання до керівників силових структур, до Генерального прокурора та очільника Служби безпеки України. Я якраз та людина, яка дуже пильно слідкує за тим, що відбувається навколо. Скажіть мені, будь ласка, чому Генеральний прокурор зустрічається з послами «Великої сімки» напередодні свого звільнення? З ким була погоджена ця зустріч та присутність на ній? Чому ви, будучи Генеральним прокурором, шукаєте підтримку не в українському парламенті, а у представників інших держав? Чи брали ви на себе якісь зобов'язання перед представниками інших держав? Чи відбувається зовнішній вплив представників інших держав на вас або на всю правову систему? Чому ви як Генеральний прокурор не їдете за підтримкою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ілле Володимировичу.
Руслане Георгійовичу, будь ласка.

РЯБОШАПКА Р.Г. Генеральний прокурор є незалежним, він не погоджує зустрічі, у тому числі і з шановними народними депутатами, які, до речі, переходять від нас і досі не прийшли за своєю підозрою (*Оплески*). Я вас двічі запрошував, приходьте до нас, і ми про це поговоримо (*Шум у залі*).

Щодо того, з ким і де я зустрічався. Із послами G7 зустрічаюся не тільки я. Із послами G7 зустрічається уряд. Із послами G7 зустрічається Керівник Офісу Президента, і навіть Президент зустрічається. Це не означає, що ми зраджуємо інтереси країни. Але є люди, які, поки ми зустрічаємося з послами G7, їздять до Москви і там ведуть переговори (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ілле Володимировичу, тихіше, будь ласка.
Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Передаю слово Сергію Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Я звертаюся зараз до Арсена Авакова і до Генерального прокурора. Є спайка в Луганській області: прокурор області та очільник поліції. У Луганській області зашкалює торгівля наркотиками. У Луганській області сьогодні зашкалює розкрадання металобрухту на всіх заводах, у тому числі на заводі «Пролетарій», кришується саме

силовиками. Сьогодні на Луганщині зашкалює контрабанда, зашкалює розкрадання поверхневих пластів вугілля (копанки), вирізаються ліси. Ночами зелений ліс вирубується, повністю вивозиться – це Мирна Долина, це Станично-Луганський район...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До кого було запитання? До Авакова? Сергію Володимировичу, конкретно, до кого запитання? До однієї особи (*Шум у залі*). До міністра внутрішніх справ чи до Генерального прокурора? До Генерального прокурора.

Руслане Георгійовичу, будь ласка.

РЯБОШАПКА Р.Г. Я зрозумів запитання. Думаю, Арсен Борисович підтвердить, що декілька тижнів тому було розкрито схему з порушення законодавства про вибори. І ось, мабуть, оця схема, яку було розкрито прокурорами разом з поліцією, і стала тригером, як зараз модно казати, чи причиною для цього виступу. Можливо, Арсен Борисович додасть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Авакову.

АВАКОВ А.Б. Шановний пане депутате, може, це й зашкалює, звертайтеся, будемо перевіряти вашу інформацію. Ну, і ще зашкалює торгівля цукром на виборах, яку, як кажуть, ви проводили (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово пану Бондарєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондарєв Костянтин Анатолійович. Будь ласка.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). У мене запитання до Голови Служби безпеки України. Іване Геннадійовичу, є у вас підлеглий, головний борець з корупцією – Андрій Наумов. Він у вас очолює такий напрям, як боротьба з внутрішньою безпекою і пошук корупціонерів у системі. Ця людина дуже відома на Київщині, а я працюю на Київщині вже 20 років, ця людина очолювала корупцію, коли працювала в зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Є три чи більше кримінальні справи ДБР, які

не розслідують. На жаль, я вимушений звертатися таким чином і просити Президента звернути за це увагу, тому що мої звернення ви направляєте до якихось своїх підлеглих, а вони якусь ахінею пишуть.

БАКАНОВ І.Г. Дуже дякую вам за запитання. Передовсім хочу сказати, що він не очолює підрозділ по боротьбі з внутрішньою безпекою у Службі безпеки України, він очолює підрозділ саме внутрішньої безпеки у Службі безпеки України. Насправді та інформація, про яку ви кажете, перевіряється в рамках кримінальних проваджень, які сьогодні веде ДБР. Якщо його вина буде доведена, буде відповідне покарання. Хочу нагадати, що відповідно до Конституції України особа є невинуватою, доки її вина не доведена в суді.

Разом з тим якщо ви звернетесь до нас з якимись конкретними фактами його корупційних діянь, ми проведемо внутрішню перевірку і за результатами такої внутрішньої перевірки передамо матеріали до відповідного компетентного органу. Багато людей можуть думати, що внутрішня перевірка у Службі безпеки – це якась формальність. Однак хочу вам нагадати, що внутрішня перевірка щодо незаконного знешкодження речових доказів у вигляді цигарок, внутрішня перевірка щодо незаконного розподілу квартир в *Jack House*, внутрішня перевірка щодо «листів щастя» обернулася інформуванням про скоєння злочину Державного бюро розслідувань, яке сьогодні розслідує відповідне кримінальне провадження. Тому прохання: зверніться, ми подивимося, відреагуємо, але виключно в межах закону.

Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще раз прошу записатися на запитання від депутатських фракцій і груп.

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Я взагалі в житті не торгував цукром, я допомагав людям і буду допомагати завжди. Вже 15 років я щодня допомагаю людям через 26 приймалень у Луганській області.

І до Генерального прокурора запитання. Вельможний, Сухов, Шахов були у вас на прийомі, передали вам особисто в руки 79 кримінальних проваджень, жодної відповіді від вас не отримали. Щодо вбивства Сергія Самарського. Чому ви говорите лише про Катерину Гандзюк? Банда Буткова, яка сидить у Северодонецьку, вбила Сергія Самарського, вкрала 700 мільйонів гривень! Я про це казав в кожному своєму виступі з трибуни. Щодня грабується Луганська область! Секретар міської ради Северодонецька реєструє 100 мільйонів гривень в е-декларації. Ви не звертаєте увагу на Шахова, але почуйте! Зі мною боровся Янукович, переслідували і таке інше. Чи не ви втікали від...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто відповідатиме на цей спіч? Знову Генеральний прокурор. Будь ласка, Руслане Георгійовичу.

РЯБОШАПКА Р.Г. Матеріали були надані нам, дійсно, були звернення, вони передані відповідним прокурорам для виконання, наразі здійснюється перевірка цих фактів. Коли будемо мати результати перевірки, очевидно, ми тоді додатково повідомимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Лопушанський.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В. До Генерального прокурора. Журналісти повідомили, що ви були в Офісі Зеленського, де від вас вимагали підписати три незаконні підозри на Президента Порошенка. Також керівник фракції «Слуга народу» повідомив, що останньою краплею для вашого звільнення стало якраз непідписання цих підозр. Прокоментуйте це.

До керівника МВС. Так звані докази у справі Шеремета розвалюються на очах, але людей тримають під арештом. Коли будуть звільнені невинні люди?

І до керівника НАБУ. Коли почнеться реальне розслідування так званих плівок Труби і Вовка, які доводять, що з Офісу Президента Зеленського керують і правоохоронною системою, і ДБР?

Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Щодо того, що від мене нібито вимагали підписати підозри, – це неправда. Ніхто ніколи не давав мені ніяких вказівок підписувати чи не підписувати підозри.

Щодо слів Арахамії, нехай Арахамія сам коментує свої слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович (*Шум у залі*).

Аваков? Ірино Валентинівно. НАБУ? (*Шум у залі*). Я почув, Ситник і Аваков.

Артеме Сергійовичу, прошу.

СИТНИК А.С. Нагадаю, що коли фіксувалися розмови в кабінеті голови адміністративного суду, це була не наша справа, це було розслідування, яке проводилося Генеральною прокуратурою, ми там здійснювали оперативне супроводження. Цієї справи, на жаль, у нас ніколи не було. Ми просили тодішнього

Генерального прокурора Луценка передати нам справу для об'єктивної оцінки матеріалу, який був отриманий, але двічі в цих наших клопотаннях чи запитах було відмовлено. На сьогодні органом досудового розслідування є Служба безпеки України, але ми готові далі у цій справі працювати і допомагати встановлювати істину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арсене Борисовичу, прошу.

АВАКОВ А.Б. Шановний пане депутате, я не хочу коментувати справу про вбивство в межах політичної риторики. А взагалі рішення приймає суд. І якщо суду достатньо доказів, то це добре, якщо не достатньо – приймається відповідне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович.

Шановні колеги, давайте одному ставити запитання, а не всім по колу.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». У мене запитання стосується однієї теми, але все-таки я хочу звернутися до керівника ДБР і Генерального прокурора. Боротьба з організованими злочинними угрупованнями – це ключове питання у ваших звітах. У Запоріжжі сталася неймовірна подія: завдяки вашій злагодженій роботі керівник такого злочинного угруповання був затриманий. Однак за попереднього керівника Генеральної прокуратури зникла найкраща доказова база, її було знищено, як тепер зрозуміло, свідомо.

Я звертаюся до Генерального прокурора і керівника ДБР: проведіть розслідування, куди поділися гроші, які були вилучені (а це мільйони), плівки, диски і вся інша база, без якої може розвалитися одна з найрезонансніших справ щодо банди Анисимова, яка тероризувала Запорізьку область у 2010-2014 роках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Генеральний прокуроре, прошу.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дякую за це запитання. Дійсно, для нас це серйозний і важливий успіх, і ми зробимо все для того, щоб ця справа якомога швидше надійшла до суду і відповідно завершилася судовим вироком.

Що стосується вашого звернення, ми обов'язково проведемо перевірку якомога швидше, оскільки розуміємо важливість цих доказів і те, що час спливає. Попередньо я дав доручення своїм колегам почати цю перевірку. Щойно ми її завершимо, вам повідомимо.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановний народний депутате Соболев, сьогодні я отримала від вас депутатське звернення. Якщо в порядку статті 214 КПК ми зможемо зареєструвати, то зареєструємо і почнемо розбиратися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинівич.

ІОНУШАС С.К. Прошу передати слово Руслану Олександровичу Горбенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Горбенка.

ГОРБЕНКО Р.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий вечір! У мене запитання до очільника Служби безпеки України. Шановний Іване Геннадійовичу, що зараз відбувається з реформою Служби безпеки? Коли законопроект нарешті буде подано до Верховної Ради України? Що ви як очільник Служби безпеки зараз робите, очікуючи прийняття цього закону?

Дякую.

БАКАНОВ І.Г. Дуже дякую вам за запитання. Це болюче і сенситивне питання, тому що насправді ту обіцянку, яку я давав з трибуни Верховної Ради восени, я чітко виконав і передав законопроект, розроблений Службою безпеки України, до Офісу Президента. Враховуючи необмежену кількість думок з цього приводу (міжнародних партнерів, експертів, різних осіб), я брав участь у роботі робочої групи до того моменту, доки ми не затвердили дванадцятку фінальну редакцію проекту Закону України «Про Службу безпеки України», потім, на жаль, я з цієї групи вийшов і попросив робочу групу закінчити це питання. Знаю, що вони вже на фінальній стадії, найближчими днями цей законопроект з'явиться у Верховній Раді України.

Натомість ми не чекали прийняття закону, ми почали реформувати Службу безпеки України за такими напрямками.

По-перше, ми змінили підхід у роботі Служби безпеки України з реактивного на проактивний. Що це означає? Ми намагаємося діяти вже не за фактом скоєння якогось злочину, а намагаємося запобігти злочинам, ризикам, які сьогодні виникають перед державною безпекою.

По-друге, ми запозичили у наших партнерів структуру їх підрозділу і переймаємо їх досвід.

По-третє, ми взагалі змінюємо загальні підходи на ризик-орієнтований підхід. Що це означає? Насправді структура Служби безпеки в тому вигляді, в якому вона є на сьогодні, трохи застаріла. Сьогодні вже немає тих загроз, які відповідають тій структурі Служби безпеки України, яка є на сьогодні. Тому весь облік, вся оперативна службова діяльність сьогодні обліковується і спрямовується не залежно від структури Служби безпеки України, яка колись була затверджена, а враховуючи ризики, які стоять сьогодні перед Українською державою і перед національною безпекою.

Дякую вам за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Кива Ілля Володимирович.

КИВА І.В. Мені є що сказати, але я прошу передати слово колезі Ренату Кузьміну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КУЗЬМІН Р.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). До Генерального прокурора. П'ять років тому в центрі Києва вбили журналіста Олесь Бузину. П'ять років Генеральна прокуратура ховає в себе матеріали щодо причетності до цього вбивства працівників правоохоронних органів України. Мати Олесь зверталася до Президента України Порошенка, чотири роки він не міг знайти часу, щоб здійснити особистий прийом.

Я хочу звернутися до Президента України Володимира Зеленського. Шановний Володимире Олександровичу, я прошу вас здійснити особистий прийом мами вбитого журналіста Олесь Бузини. Вона вже рік пише вам, а отримує відповіді від Генерального прокурора Рябошапки, що приймати матерів убитих журналістів – не президентська справа. Я прошу вас звернути увагу на це і здійснити прийом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас немає запитання, як такого? Дякую.

Шановні колеги, у нас є 6 хвилин на виступи народних депутатів. На два виступи по 3 хвилини. Прошу записатися.

Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Передаю слово Олександрю Качному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! У мене запитання до керівника СБУ. Справа в тому, що в нас відбуваються події, недопустимі в державі, яка називає себе демократичною. Ми прийняли закон, згідно з яким усе, що має символіку нацизму, фашизму, повинно бути покарано. На жаль, сьогодні відбуваються події, які свідчать про інше. На мітингах, на інших якихось зібраннях, у яких беруть участь державні службовці, є символіка і пропаганда нацизму. Хочу запитати керівника СБУ: чи порушені справи з цього приводу? А якщо не порушені, то яка ваша особиста позиція щодо цих питань?

Дякую.

БАКАНОВ І.Г. Дуже дякую вам за запитання. Незважаючи на те, що ми вже перейшли до виступів народних депутатів, я з радістю на нього відповім. Хочу зазначити, що закон у нашій країні один для всіх. І якщо ці угруповання, про які ви кажете, будуть здійснювати порушення закону, Служба безпеки України відповідно до чинного законодавства, відповідно до своїх компетенцій і підслідності реагуватиме на такі злочини. Є й більш радикальний варіант. Але для того, щоб піти шляхом більш радикального варіанта, думаю, Службі безпеки України потрібно об'єднатися з іншими правоохоронними органами, щоб раз і назавжди провести єдину операцію з цього приводу.

Дякую вам за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лопушанський Андрій Ярославович.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні друзі, у нас сьогодні був непростий день, але, попри всі емоції, нам все одно разом жити в цій країні за тими правилами, які ми всі разом встановлюємо.

Шановний пане Президенте, я був першим журналістом, проти якого колись порушили кримінальну справу за виступ. Тоді це була криміналізована стаття. Це був Президент Кравчук. Була гучна справа, потім її закрили. Коли я зараз дивлюся на справу Софії Федіни і на все, що відбувається, я хочу до вас персонально звернутися. Софія Федіна, чесне слово, не збиралася вас вбивати. Кожен юрист вам скаже, що коли є погроза вбивством, то має бути механізм

втілення цієї погрози або хоча б якісь її докази. Софія Федина сказала свою думку. Хтось може погодитися з коректністю чи некоректністю таких слів, з темою чи ні, але це питання свободи слова, це не питання кримінального переслідування першого депутата після скасування депутатської недоторканності в цьому залі. Я прошу вас просто забрати заяву, закрити цю справу і не позоритися на весь світ. Це буде чесно і людяно, так кожен зробив би (*Шум у залі*).

Друге питання до пані Венедіктової. Шановна пані Венедіктова, ми з сім'ями Небесної Сотні і народними депутатами прийшли до вас в офіс ДБР, для того щоб зустрітися і поговорити про стан розслідування справ і призначення вашого заступника, який був адвокатом Януковича. На жаль, ані нас, ані представників цих сімей навіть не пустили за межі ДБР. Що зробив би нормальний посадовець? У вас є заступники, може, вас не було, завели б в окрему кімнату, прийняли б звернення, вислухали б. Це було б людяно і нормально (*Оплески*). Тому що агресія, яка є в нашому суспільстві і між нами, дуже часто породжена відсутністю мудрості і небажанням чути один одного.

Тому я хочу ще раз звернутися до всіх у залі, до більшості, яка тут плескає і кричить. Слухайте, завтра ви будете в такій ситуації, а я не хотів би, щоб ви в ній були. До пана Президента, який сьогодні є Президентом, завтра не буде, і теж може опинитися в такій ситуації. І, до речі, на вашу поведінку, на вашу людяність, на ваш гуманізм дивиться весь світ і всі громадяни нашої країни. Давайте жити нормально і поважати один одного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на це питання порядку денного, вичерпаний. Я пропоную подякувати Президенту України Володимирі Олександровичу Зеленському. Дякую, пане Президенте (*Оплески*).

Дякую, шановний уряде. Бажаю успіхів та, як кажуть, – до роботи.

Переходимо до наступних питань порядку денного позачергового засідання Верховної Ради України.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Я прошу не розходитися, тому що нам треба проголосувати за включення його до порядку денного.

Отже, ми переходимо до розгляду проекту Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2020 році для участі у багатонаціональних навчаннях» ([№ 3003](#)). Для того щоб включити даний законопроект до порядку денного, ми повинні проголосувати. Нам треба набрати 226 голосів.

Шановні народні депутати, я прошу вас зайняти свої місця.

Ставлю на голосування для включення до порядку денного сесії проект Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2020 році для участі у багатонаціональних навчаннях» (№ 3003). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Для прийняття рішення треба набрати 150 голосів (*Шум у залі*). Я зрозумів, але спочатку – скорочена.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я чую, є пропозиція – без обговорення, але в мене прохання. У нас є рішення комітету про прийняття за основу і в цілому. Я поставлю по черзі: спочатку – за основу, потім – у цілому. Давайте ми спочатку за основу приймемо.

Шановні колеги, я ставлю на голосування для прийняття за основу... Ну, секундочку, я поставлю спочатку за основу (*Шум у залі*). Секундочку, що ви хочете? Обговорення? Добре. Ви хочете обговорення – я дам вам обговорення. Шановні колеги, я не можу не задовольнити таке прохання.

Прошу записатися: два – за, два – проти. Але записуйтеся тільки ті, хто справді хоче виступити з цього питання, яке ми могли б проголосувати і без цього. Будь ласка.

Народний депутат Кривошеєв. Прошу.

КРИВОШЕЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу підтримати без обговорення (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, чудово.

Наступний – народний депутат Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Будь ласка, передайте слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую за гучні оплески деяким колегам із «служби». Колеги, це не те, що ви хочете, це вимога до президії дотримуватися Регламенту, який вимагає, що якщо хоч одна депутатська фракція чи група прагне обговорення, ми маємо обговорювати цей законопроект.

Сьогодні його мав презентувати міністр оборони Загороднюк, якого навіть не попередили, що його буде звільнено. Він прийшов сюди доповідати цей законопроект, а «служби» і Президент Зеленський навіть не поставили до відома свого міністра, що сьогодні він буде звільнений.

Наше запитання: де міністр Таран, який мав би презентувати цей законопроект? Де профільний комітет, який може нам доповісти, про що йдеться? А найголовніше, це дуже важливий законопроект, який Верховна Рада України мала прийняти ще в грудні. І коли ви всі кричите про турборежим, насправді це дурборежим, коли спочатку ви ставите ті законопроекти, які абсолютно не потрібні країні, а ті, які потрібні для того, щоб наше військо мало мотивацію, щоб наше військо могло навчатися разом з партнерами із країн НАТО, залишаєте на березень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна Ірино Володимирівно, оскільки звернення було до президії, я просто хочу повідомити вам, що як тільки ви сказали, що маєте бажання обговорити, це питання одразу було поставлено на обговорення. Доповідачем цього законопроекту визначений заступник міністра оборони Поліщук Олександр Миколайович, який знаходиться в залі. Тому, будь ласка, давайте не пересмикувати. Ви хотіли обговорити – ви обговорюєте (*Шум у залі*).

Дякую, йдемо далі (*Шум у залі*). Не керуйте тут, ідемо далі.

Наступний – Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Наша фракція не підтримує цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина» підтримує цей законопроект, щоб було якомога менше втрат у наших Збройних Силах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Державницька позиція, Сергію Владиславовичу.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Оскільки ми обговорили це питання, я ставлю на голосування для прийняття за основу проект Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2020 році для участі у багатонаціональних навчаннях» ([№ 3003](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Відповідно до висновку комітету я ставлю на голосування для прийняття в цілому проект Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2020 році для участі у багатонаціональних навчаннях». Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах.

Ідемо далі. Шановні колеги, наступним питанням у нас стоїть проект Закону України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про національну безпеку України» щодо набрання чинності положеннями стосовно Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, видів і окремих родів військ (сил)» ([№ 3015](#)).

Шановні колеги, та сама процедура, нам потрібно набрати 226 голосів для включення питання до порядку денного.

Шановні колеги, готові до голосування? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, нам також треба проголосувати (потрібно 150 голосів) за розгляд за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати за розгляд законопроекту № 3015 за скороченою процедурою.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Наполягаєте на обговоренні? Є пропозиція записатися: два – за, два – проти. Будь ласка, всі, хто бажає, запишіться: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Михайлу Забродському.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Незважаючи на те, що час вже досить пізній,

позачергове засідання має відбуватися, як кажуть, за всіма канонами, без будь-яких порушень, тому продовжуємо працювати.

Щодо законопроекту, який розглядається. Всі ми знаємо, що протягом останнього року, навіть більше, у Генеральному штабі проведена колосальна робота із впровадження нових організаційних структур з метою максимального наближення наших Збройних Сил до стандартів армій провідних країн світу. Як ви знаєте, чинною редакцією закону запроваджено розділ посад начальника Генерального штабу і Головнокомандувача Збройних Сил України з 1 січня 2021 року. Однак, враховуючи те, що зміни відбуваються швидко, і нагальна вимога часу – якомога швидше запровадити такі зміни, за клопотанням Генерального штабу у тісній взаємодії з Комітетом з питань національної безпеки, оборони та розвідки було запропоновано переглянути термін, зазначений у перехідних положеннях даного закону. Наразі мова йде про кінець поточного місяця, тобто березень 2020 року.

Дуже прошу підтримати цей законопроект. Наша фракція однозначно підтримуватиме його. Це ще один крок назустріч НАТО, це ще один крок вперед для наших Збройних Сил.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володіна Дар'я Артемівна.

ВОЛОДІНА Д.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу підтримати цей законопроект без обговорення і припинити займатися пустими балачками та самопіаром за рахунок часу Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Наша фракція не підтримує цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Питання оборони не можуть і не мають бути самопіаром. Це перше.

Друге. Фракція «Батьківщина» звертає увагу на те, що пропрезидентською фракцією не запропоновані зміни до інших законів, які справді фахово мають

розділити повноваження, а головне – посилити управління, забезпечення та боєздатність Збройних Сил України.

Саме тому ми, підтримуючи в принципі посилення обороноздатності Збройних Сил, звертаємо увагу, що фахівці мають доопрацювати цей законопроект, а також внести зміни до інших законів, у тому числі до Закону «Про правовий режим воєнного стану», щоб боронити країну фахово, за найкращими стандартами НАТО, із зрозумілими правовими визначеннями, а головне – забезпечивши чіткі повноваження окремо начальника Генерального штабу і окремо Головнокомандувача. Просимо це врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Комітет пропонує прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Ставлю за основу, після цього – в цілому, добре?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про національну безпеку України» щодо набрання чинності положеннями стосовно Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, видів і окремих родів військ (сил)» ([№ 3015](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас проблема. Якщо ми зараз не проголосуємо, знову будуть проблеми. Давайте голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з урахуванням пропозицій комітету проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про національну безпеку України» щодо набрання чинності положеннями стосовно Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, видів і окремих родів військ (сил)» ([№ 3015](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону України «Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки посилення морської безпеки та охорони України» ([№ 0025](#)).

Шановні колеги, пропонується включити цей законопроект до порядку денного позачергового засідання Верховної Ради України. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, необхідне обговорення?

Доповідає заступник міністра внутрішніх справ Сергій Михайлович Гончаров...

Доповідає міністр внутрішніх справ Арсен Борисович Аваков.

АВАКОВ А.Б. Шановні народні депутати! Сьогодні ми презентуємо масштабний та надзвичайно важливий проект щодо посилення системи морської охорони та захисту кордонів. Зверніть увагу на екран.

Що таке український морський кордон? Це 1448 кілометрів або 765 морських миль морської ділянки державного кордону України: 509 миль – Чорним морем, 132 милі – Азовським морем, 26 миль – Керченською протокою, протяжність кордону по річці Дунай – 98 миль. Площа виключної (морської) економічної зони України становить 21 тисячу квадратних миль. Після анексії Криму до тимчасово непідконтрольної території віднесено 413 миль морського кордону.

У морі нас оточують потужні флоти та підрозділи берегової охорони Туреччини, Болгарії, Румунії, Грузії та Молдови, а головне – ворожого до нас флоту Російської Федерації. Щодня підрозділи морської охорони в цих водах забезпечують охорону державного кордону на воді, пошуково-рятувальні операції і протидію ворожим диверсійно-розвідувальним групам.

Після анексії Криму на окупованому півострові залишилося 19 наших прикордонних кораблів та катерів, а також корабельні бази. Оскільки морська ділянка українського кордону на сьогодні найбільш незахищена, ми потребуємо посилення мобільності на воді. На жаль, із загальної кількості (69 одиниць) корабельно-катерного складу 80 відсотків – технічно і морально застарілі, деякі з них значно старші за мене. Підтримка їх у справному стані не лише зменшує боєготовність підрозділів через численні ремонти, а й відволікає на це неадекватно високі людські та фінансові ресурси.

Тому сьогодні я пропоную ратифікувати великий Рамковий договір, підписаний між Урядом Французької Республіки та Урядом України, за яким ми залучаємо кредитні ресурси в євро під 2,5 відсотка річних, для того щоб відбудувати 20 човнів. Кожний п'ятий будуватиметься в місті Миколаєві, таким чином буде локалізація, потім ми зможемо будувати в Миколаєві човни вітчизняного виробництва на 100 відсотків. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом Мезенцевій Марії Сергіївні.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! Вітаю, шановні виборці! Я розумію, що всі вже втомилися, але це питання безпеки і оборони нашої держави. Одеса, Маріуполь, Бердянськ, Ізмаїл, Кілія – саме в цих містах згодом можуть з'явитися 20 сучасних катерів морської безпеки і охорони, обладнані засобами висвітлення надводної обстановки та спеціальної передачі даних. Таким чином, вони можуть з'явитися за рахунок казначейської позики Департаменту інституційної діяльності Французької Республіки.

Хочу зазначити, що відповідно до рамкового договору придбання у Франції французьких товарів, робіт і послуг відбуватиметься за ставкою не менше 50 відсотків, така сама ставка буде запроваджена для придбання українських товарів та послуг відповідно. Це базується на умовах угоди Організації економічного співробітництва та розвитку.

Хочу також зазначити, що були застереження в бюджетного комітету та комітету євроінтеграції, але нам вдалося досягти компромісу після обговорення цього питання з Міністерством фінансів. Тому спочатку відбудеться ратифікація саме рамкового договору, з яким ви могли ознайомитися, це розблокує початок проекту і здійснення першого внеску, який також погоджений з Мінфіном. Так, дійсно, це матиме навантаження на державний бюджет, але це вже погоджено з Міністерством фінансів.

Саме тому Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект у цілому. Прошу колег підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, необхідне обговорення? Запишіться ті, хто бажає обговорити це питання, на виступи від депутатських фракцій і груп.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Фракція політичної партії «Слуга народу». Шановні колеги, ми з вами зобов'язані посилити наші морські кордони. На сьогодні, на превеликий жаль, у нас немає сучасної морської техніки на морі, тому вважаю, ми повинні підтримати нашу Державну прикордонну службу, щоб вона була здатною протистояти зовнішнім викликам.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дуже дякую. Шановні колеги! Передовсім хочу наголосити, що це є відвертим хамством з боку колег – називати виступ народного депутата під час обговорення того чи іншого законопроекту політичним самопіаром за рахунок часу Верховної Ради. Сподіваюся, що колега із «Слуги народу» вибачиться за це своє припущення.

Що стосується цього законопроекту. Про цей законопроект уряд не договороє. Насправді в державному бюджеті не передбачено додаткових коштів, необхідних для обслуговування цього державного боргу. І ми не знаємо, наскільки збільшиться наш державний борг. А виходячи з нинішньої економічної ситуації, як на мене, ми просто не можемо собі дозволити прийняти таке бездумне рішення. Це перше.

Друге. Безумовно, «Європейська солідарність» є тією політичною силою, яка постійно працювала і працює, підтримує будь-яке зміцнення обороноздатності нашої країни. Безумовно, ми розуміємо, що спроможності Військово-Морських Сил України мають бути зміцнені насамперед. Тому ми вважаємо, що первинна і пріоритетна необхідність у катерах є саме у Військово-Морських Сил України, а не в Державній прикордонній служби.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Прошу поставити питання на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую за слухну пропозицію.

Шановні колеги, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону України «Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки посилення морської безпеки та охорони України». Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 221, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 12, «За майбутнє» – 9, «Голос» – 0, «Довіра» – 10, позафракційні – 9.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» ([№ 2500](#)).

Доповідає заступник голови Комітету з питань антикорупційної політики Галина Ігорівна Янченко. Переходимо до поправок.

Поправка 16. Мінько наполягає? Ні.

Кулініч?

Шановні колеги, на яких поправках будете наполягати?

Фріс підходив. Ви не наполягаєте ні на чому? (*Шум у залі*). Почекайте, там дві поправки на підтвердження.

Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Шановні колеги! Поправка 175 народного депутата Тарасенка і поправка 176 народного депутата Красносільської стосуються статті 5 Закону України «Про нотаріат», в якій ідеться про обов'язки нотаріуса, делеговані йому державою. І чомусь закралася необхідність у цих поправках додати Закон України «Про запобігання корупції», якого нотаріус повинен дотримуватися. Хоча записано чітко, що нотаріус дотримується всіх законів, а не якихось конкретно. Тому я просив би поставити поправки 175 і 176 на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЯНЧЕНКО Г.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет ці поправки врахував, але, враховуючи додаткові висновки Мін'юсту, в принципі, пан Фріс має рацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Тарасенко, ви теж не наполягаєте? На підтвердження.

Шановні колеги, ставлю на підтвердження поправку 175 Тарасенка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято. Поправку відхилено.

І поправка 176, аналогічна ситуація. Красносільської немає, однак вона теж підтверджувала, що не наполягає на цій поправці. А, є, вибачте.

Анастасіє Олегівно, ви не наполягаєте на поправці 176, так? Ставлю її на підтвердження. Вона була врахована комітетом, але зараз ставимо на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято. Поправку відхилено.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця і після голосування не розходьтеся, ще буде оголошення. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» ([№ 2500](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, я дуже вдячний усім за роботу. Дуже не хотілося б бути людиною, яка приносить погані звістки, однак:

«У зв'язку з вимогою 152 народних депутатів України про скликання позачергового пленарного засідання Верховної Ради України дев'ятого скликання та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України скликати позачергове пленарне засідання Верховної Ради України на 18 годину 30 хвилин 5 березня 2020 року, на якому розглянути питання про висловлення недовіри Генеральному прокурору Рябошапці Руслану Георгійовичу.

Керівнику Апарату Верховної Ради України Штучному Вячеславу Васильовичу забезпечити підготовку і проведення позачергового пленарного засідання Верховної Ради України 5 березня 2020 року».

Шановні колеги, завтра о 18.30 – позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Усім дякую. Питання в порядку денному одне.

Оголошую позачергове пленарне засідання Верховної Ради України закритим.